

Márton László A KÓSTOLÓ

Szomorújáték

A SZÍNŰ HŐSEI

NAGY VÉNUSZ, más néven Vencsike, szerelemistennő és üzletasszony, 28 éves
SZIRTL BÉLA, étেকkóstoló, 32 éves
SZÍJJÁRTÓ, sokat beszélnek mesés vagyonáról, nagyon öreg
ARISZTOTÉLÉSZ, akit barátai Tapírnak szólítanak, 40 éves
VÁNDORKÖLTŐNŐ, polgári nevén Készlet Klaudia, 22 éves
NÁNDIKA, Vencsike kislánya, 6 éves, de az is lehet, hogy 60 000

A TÖBBIEK:

EGY HADNAGYNŐ
DR. SÁRPATAKY MIHÁLY
VITÁL V. VITOLD
A VITÁLMUTOGATÓK
LINCZENBOLDT
KAJZERNÉ
ARNOLD
BÜKKÖS-KINCSES
FERENC, a sofőr
VALIKA
EGY CSAPOS és EGY PINCÉR
HEBECKI BOGDÁN
HEBECKINÉ
TOKODY VILMOS
ŐZV. TOKODY VILMOSNÉ
MŰSOR VEZETŐNŐ a tv-ben
RIPORTER, riporternő
ZAJZON BALÁZS
ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐK
SZÍJJÁRTÓ GYÖRGY
SZÍJJÁRTÓ KÁROLY
ILDIKÓ NÉNI, tanítónő
NÁNDIKA OSZTÁLYTÁRSAI
ROLAND
HATÁRÓRÖK ÉS GÁRDISTÁK
VENDÉGEK
ÖZVEGYEK és ÁRVÁK
ÉHEZŐK
HAJLÉKTALANOK
ISTENEK és HALOTTAK

Történik Magyarországon, az 1990-es évek közepén

ELSŐ FELVONÁS

Országhatár

1. jelenet

Várócsarnok. Tömeg, dulakodás

SZIRTL Vencsike! Vencsike!
HATÁRÓRÖK (*előretartott géppisztollyal*) Igyekezünk, hölgyeim és uraim! Gyerünk, gyerünk! Maguk itt maradnak, a többiek hagyják el a helyiséget! - Nem, ne aggódjanak, senkinek nem esik bántódása! Negyedóra, és túl vagyunk az egészen!
VÉNUSZ Béla, szeretlek!

Egy határőr kilökdösi

NÁNDIKA Bács! Bács! Bács! Bács! Adhatok a Bélának egy búcsúpuszit? - Vigyázz magadra, Béla!
VÉNUSZ (*visszakiabál*) Találkozunk Arisztotelésznel! Vagy ha mégsem, akkor hagyok üzenetet!
HATÁRÓRÖK Kifelé! Egy-kettő! Nyomás!

Kiterelik a tömeget; csak a Vizsgálati Tárgyak maradnak bent, az a négy-öt férfi, akiről tesztekkel akarják kideríteni, hogy nem kapták-e meg az újabban elharapódzott öngyilkossági járványt. Jön egy középkorú, egyenruhás nő

HADNAGYNŐ Kedves Külföldről Visszatérők! Bizonyára értesültek róla, hogy amíg nem tartózkodtak hazánk területén, az itthon maradt állampolgárokat egy külföldről behurcolt, rendkívül veszélyes járvány kezdte pusztítani. A magyar demokratikus államrend védelme azt követeli tőlünk, hogy a legerélyesebb eszközökkel akadályozzuk meg a járvány további terjedését és újabb kórokozók behurcolását. Ennek érdekében, mint azt önök is tapasztalták, a külföldről visszatérőket elkülönítjük, személyi adataikat számítógépen feldolgozzuk. Remélem, a bánásmóddal meg vannak elégedve, a tábor területén a szabad mozgás biztosítva, és az ellátás -

EGY VISSZATÉRŐ) Igen kérem, az ellátás példaszerűnek mondható!
HADNAGYNŐ Ami az önök helyzetét illeti, sajnos a kapott eredmények alapján nincs kizárva, hogy a járvány kórokozói máris bejutottak az önök szervezetébe. Ezért, hogy egészen biztosak lehessünk az önök egészségében és ellenálló képességében, most egy kis tesztet kell kitölteniük. (*Lapokat oszt ki*) Mindjárt itt, helyben ki lesz értékelve. Ne próbáljanak csalni, mert úgyis észreveszem.

MÁSIK VISSZATÉRŐ Bocsánat, a fellebbezést hová kell majd benyújtani?

HADNAGYNŐ Tessék megvárnai, amíg elutasítjuk, majd akkor lesznek tudnivalók. - Na, szóval. Családi név, utónév, anyja neve, személyi szám. Megvan? Szokott-e ön töprengeni az élet értelmén, igen vagy nem? Megvan? Szokott-e ön altatót bevenni, igen vagy nem? Megvan? Van-e önnek kedvenc étele, testsúly, testmagasság? Megvan? Hobbija, szabadidő, kedvenc elfoglaltság? Megvan? Alkoholizmus, kábítószer-fogyasztás, pszichiátriai kezelés, megvan? Ezt nem tudom elolvasni, ez latinul van, megvan? Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a közölt adatok megfelelnek a valóságnak. Megvan? Dátum, aláírás, állandó bejelentett lakás. Megvan? Ki lesz értékelve, megvárható. Citromos teát a parancsnoki épület melletti sátorban lehet kérni.

Papírrecsegés, tollak sercegése

SZIRTL Kérdezhetek valamit? Hogy akkor most külföldre utazni nem lehet, és Magyarországra visszamenni, azt sem lehet? HADNAGYNŐ Kitérítünk, nem kérdezősködünk.

SÁRPATAKY (*bejön*) De csak tessék nyugodtan kérdezősködni. Miniket az önök érdekében, az önök pénzből tartanak fenn. Önöknek talán fogalmuk sincs, mi történt -

HADNAGYNŐ Meg lett mondva nekik, hogy kitört a járvány. SÁRPATAKY Hát enyhén szólva kitört. Mert ez nem ám akármilyen jár-

vány! Ezt nem lehet olyan olcsón megúszni, mint az influenzát!

HADNAGYNŐ Vagy mint a szalmonellát!

SÁRPATAKY Vagy mint a fertőző májgyulladás!

HADNAGYNŐ Vagy mint a mérgezett fűszerpaprikát! Vagy mint a középület-robantásokat! Vagy mint a vasúti szerencsétlenségeket!
SÁRPATAKY Mert ez egy olyan betegség, hogy az akaratot és a felelősségérzetet pusztítja el. Legyünk őszinték, ez egy öngyilkossági járvány. Aki megkapja -

HADNAGYNŐ Doktor úrnak nem ez a dolga, doktor úr, hallgasson!
Tegnap esti nyilatkozatában a helyettes államtitkár cáfolta.

SÁRPATAKY De a miniszter úr megerősítette. És nincs rá orvosság. Legalábbis egyelőre nincs.
EGY VISSZATÉRŐ Igaza van, tisztelt uram! Én az összes öngyilkost felakasztanám!
HADNAGYÓNÓ Ez persze csak egy vélemény, de nagyon valószínű, hogy ön helyesen töltötte ki a tesztet. Félóra múlva indul az autóbusz Budapestre, tessék gyorsan csomagolni.

Határőrök lepecsételik a férfi útlevelet, és kiengedik

SZIRTL Nekem is megvan a véleményem! Aki megtartóztatja magát a testi örömtől, az immúnis marad a járvánnyal szemben. Például én - és ne vegyétek rossz néven a bizalmas jellegű közlést - már majdnem egy hónapja nem nyúltam hozzá kedves élettársamhoz, pedig higgyék el, volna kedvem. Ráadásul szabályszerűen éhezem -

SÁRPATAKY Ki ez az ember?

HADNAGYÓNÓ Itt a kérdőíve.

SÁRPATAKY Nem érdekel a kérdőív. Szeretnék vele négy szemközt beszélni. Ha lehet, most rögtön.

HADNAGYÓNÓ No de Sárpaty úr!

SÁRPATAKY Kívánságom parancs.

HADNAGYÓNÓ A Sárpaty úr ideje nagyon drága nekünk.

SÁRPATAKY Ez egy személyes ügy.

HADNAGYÓNÓ Személyes ügy, pfúj. De ha lehet, ne tessék filozofálni. Mert ha filozofál a doktor úr, akkor mi korlátozzuk a doktor urat. Oké? (Kimegy)

SÁRPATAKY Magát már láttam valahol. Maga Szíjjártónál dolgozik.

SZIRTL Én vagyok az étékkóstolója. Szirti Béla.

SÁRPATAKY Doktor Sárpaty. Mondja meg őszintén: miért kellett pont most Görögországba utaznia? Annyira fárasztó dolog Szíjjártónál étékkóstolónak lenni?

SZIRTL Egyáltalán nem fárasztó. Csak éppen egyszer az életben szerettem volna én eldönteni, hogy mit és mennyit ehetek ebédre. Itthon csak azt szabad ennem, amit a Szíjjártónál kapok, a Bezerédy utcában. A Szíjjártó fél, hogy meg akarják mérgezni. Az örökösök.

SÁRPATAKY Látja kérem, a Szíjjártó, az egy életerős ember. Az még félti az életét. És mondja, Béla... Különbön tegeződjünk! Ismered az örökösöket? És nem szeretnél megismerkedni velük? Ha például az örökösök szépen megkérnének, hogy segíts rövidebbé tenni Szíjjártó földi szenvedéseit, akkor mit felelnél?

SZIRTL Nem is tudom. Nem vagyok egy áruoló típus.

SÁRPATAKY Az jó. Az nagyon jó. Tisztesség is van a világon. És ha az örökösök elővonnék egy kapszulát, olyasfélét, mint ez... (Elővesz egy kapszulát) ... és nagyon szépen megkérnének, hogy ezt a kapszulát a nyelved alatt, észrevétlenül, csempészd be a Szíjjártó lakásába, akkor te mit felelnél?

SZIRTL Nem vagyok egy áruoló alkat. De azért tudni szeretném, hogy milyen feltételekkel. Ugye, doktor úr.

SÁRPATAKY Semmi doktor úr. Misi vagyok. Misikém. Szóval a nyelved alatt bevinnéd, és étékkóstolás közben beleköpnéd a forró levesbe, ahol azonnal és nyomtalanul feloldódik. Csak nehogy közben szétharapd. Ja, igen, hogy milyen feltételekkel. Hát először is... (Odapöcköli Szirtinek a kapszulát) ...az örökösök azonnal kijuttatnának ebből a táborból. Már ma délután hazamehetnél, Béluska.

SZIRTL (visszapöcköli a kapszulát) Az kevés. Különbön is, jogom van hozzá, hogy hazamehessek.

SÁRPATAKY Persze, jogod van. Azonkívül kapnál egy bizonyos összeget. (Odapöcköli a kapszulát, pénzt vesz elő) Hogy konkrétan mennyit, azt persze nem tudom megmondani, hiszen csak játszadozunk a gondolattal, hogy mi lenne, ha megkeresnének az örökösök, de az biztos, hogy az örökösök már nagyon türelmetlenek, és nem lennének hálátlanok. Es aztán is pártfogásukba vennének. Persze most még csak játszadozunk a gondolattal.

SZIRTL (visszapöcköli a kapszulát) Szeretek játszani, de a játékosokat nem szeretem.

SÁRPATAKY Nem akarok tippeket adni, Béluskám, de az öngyilkossági járvány egy nagy üzleti lehetőség. Különösen, ha meg tudod magadat tartóztatni. Nem arról van szó, hogy hasznot húzni mások szerencsétlenségéből, hanem ellenkezőleg, segíteni a bajbajutottakon. Például biztosításbiztonság, öngyilkosság ellen. Vagy életerősítő készítmények, kedvjavítók, nevetőporok. Vagy legalább jó erős nejlonszák a holttesteknek. (Odapöcköli a kapszulát) Na, mi lesz? Nem hódítod meg az életet? Nem gondolkodol rajta egy kicsit?

SZIRTL (nyelve alá teszi a kapszulát, majd undorodva visszaköpi Sárpaty kezébe) Hát, egy kicsit már gondolkodom.

SÁRPATAKY Egy kicsit én is gondolkodom. Tudod, min gondolkodom? Az élet és a halál határmezsgyéjén gondolkodom. Egrészlet saját életünk eldobása mégiscsak erkölcsatlenség, hiszen gyávaság önmagunkkal és bűn a társadalommal szemben, másrészt azonban az embernek legalább annyi joga van a nemlétezéshez, mint a létezéshez. - Szóval nem akarsz beleköpni Szíjjártó levesébe. Kár.

HADNAGYÓNÓ (beszalad) Megmondtam a Sárpaty doktor úrnak, hogy nem filozofálunk.

SÁRPATAKY Nem filozofálunk, hanem diszkrét ajánlatot teszünk.

HADNAGYÓNÓ Diszkrét ajánlatot, azt lehet. És ha lehet, mostantól az én jelenlétemben.

SÁRPATAKY (odapöcköli Szirtinek a kapszulát; mintha egy megkezdett beszélgetést folytatna) Tehát, Szirtl úr, a biztosítás hatályát az öngyilkosságra is kiterjeszteni. Namármost. Az ügyfél tudomására kell hozni, hogy: az öngyilkosság egyfajta kérdés, amelyet a természet tesz fel, és azt firtatja, vajon az emberi létezésben és megismerésben miféle változást idéz elő a halál.

HADNAGYÓNÓ Magának mi van a kezében?

SZIRTL (odapöcköli a kapszulát Sárpatyknak) Nekem? Semmi!

SÁRPATAKY Csakhogy a kérdés rosszul van föltéve, mert megszünteti annak a tudatnak az identitását, amelyik válaszul tudna.

HADNAGYÓNÓ (a határőrökhöz) Vegyék el tőle! Gyorsan!

SÁRPATAKY (szájába veszi a kapszulát) Vigyázat! Harapok! - És ha megkérdezi az ügyfél, hogy mi a szabadság lényege egy szabad társadalomban, akkor mutatni kell neki egy légyapírt. Olyat, mint ez itt. Tessék, itt vannak az egyének a realitások síkján. Szabadon döntenek, bármelyik lábukat szabadon fölemelhetik. Szabadon vereshetnek szárnyaikkal. Úgyhogy érdemes megkötni a biztosítást. Es ezt jó alaposan a szájukba kell rágni, úgy, ahogy én csinálom... (Elharapja a kapszulát)

A határőrök rávetik magukat, dulakodás

HADNAGYÓNÓ Megőrültünk? Filozofálgatunk? Mindig ez van az értelmiségekkel!

SÁRPATAKY Kár a vesződségért, a készítmény húsz másodpercen belül kifejti hatását. Búcsúzom önökötől és a világtól, amely minden fogyatékoságával együtt... (Meghal)

HADNAGYÓNÓ Hát akkor, Béluska.

SZIRTL Nem tehetek róla!

HADNAGYÓNÓ A Béluskától egyelőre, átmenetileg, ideiglenesen, újabb intézkedésig elveszünk ezt a világ minden országába érvényes útlevelet, és kap helyette a Béluska egy szép kis bádogtáblát a nyakába. SZIRTL Au!

Néhány határőr lefogja Szirt/t, mások odahegesztenek egy a broncehoz erősített bádogtáblát a nyakába

HADNAGYÓNÓ Vigyázzon rá a Béluska, mert a személyi száma is rajta van. Nem fáj, Béluska? - Nehogy már megégessétek, jó?

A határőrök kiviszik Sárpaty holttestét

SZIRTL (betűzeti a tábla feliratát) „A tábor területét nem hagyhatja el!”

2. jelenet

Tábori bazársor.

Bódék, árusok, tülekedés. Sorbanállás citromos teaért és hideg élelemért. Határőrök fegyelmeznek és igazoltatnak. Oldalt pódium, rajta a „Vitalmutogatók együttes

KALAIPOS FÉRFI És most, hölgyeim és uraim, a Vitalmutogatók fogják önöket meggyőzni róla, hogy az életnek igenis van értelme!

EGY HATÁRŐR (valakit félretaszítva) Maga itt nem cirkuszojjon nekem!

MÁSIK HATÁRŐR Arra van a sor vége!

HARMADIK HATÁRŐR Honnét veszi elő azt a mocskos pénzt, jóember, honnét veszi?

NEGYEDIK HATÁRŐR Nemesfém nincs?

VITÁLMUTOGATÓK

Az élet szép és élni érdemes

Csinálj gyereket ne temess

Az életnek értelme van

Mér dobnád el magadtól?

Legszébb napod mindig ma van

Találkozunk ma hattól!

Az élet szép és élni érdemes

Az életöröm tetemes

Belőle neked is kijut

Elcsitul minden orkán

Szeress minden lányt és fiút

Megosztozunk egy szem cukorkán!

Az életnek értelme van -

Mi van?!

SZIRTL (berohan, nyakában a tábla) Vencsike! Vencsike!

HATÁRŐRÖK Nem zavarjuk a színvonalas műsort! Tessék szépen halkan kultúrni!

EGY FÉRFI Táblával a nyakában! Jó volna, mi?

EGY NŐ Ismerem én az ilyeneket! Én az összeset ketrecre dugnám!

VITÁL V. VITOLD *(az együttes vezetője)* Egy pillanat! Elnézést! Bocsi!

A Vitálmutoatók mindig segítenek! Bocsi! Bocsi! Bocsi! Maga, tisztelt uram, le van bocsva! Maga meg, tisztelt uram, ide, a pódiumra, hozzám!

HANGOK Biztos öngyilkos lesz! Terjeszti! Másokra ken!

VITÁL V. VITOLD Elnézést! Bocsi! A Vitálmutoatók társaságában eddig még soha senki nem lett öngyilkos. Úgyhogy hagyjuk a másra kenést, jó? Mi a neve, tisztelt uram?

SZIRTL *(felkapaszkodik a pódiumra)* Szirti Béla vagyok, és egy nagy hülyeséget csináltam.

VITÁL V. VITOLD Hát Béluska, mesélj nekünk arról a nagy hülyeségről, Béluska.

SZIRTL Hogy is mondjam csak, társasutazáson voltunk. Az élettársam, őt úgy hívják, hogy Vencsike, meg az ő kislánya, meg én. Elutaztunk egy csodálatos, gyönyörű szép szigetre. Csupa kődarab volt meg romos épületek, meg egy kiszáradt fűgefű. Es nagyon hangosan cipipelték a tücskök. Volt nálunk jó sok ivóvíz, és a Vencsikének nagyon érzékeny a bőre, úgyhogy mindig azzal kellett lemosni. Es akkor elmesélte nekem, hogy neki többen is azt mesélték, hogy ő ezen a szigeten jött a világra, csak hát az ember nemigen szokott visszaemlékezni rá, hogy hol és mikor és hogyan született. Például én sem nagyon emlékszem a születésemre. Na de a Vencsikéről azt mondják - különben az a rendes neve, hogy Nagy Vénusz -, azt mesélik róla, hogy egy éjszaka teljes szépségében kiemelkedett a habokból.

VITÁL V. VITOLD A habokból? Hát ez fantasztikus!

A Vitálmutoatók halkán játszani kezdenek. Egy vetítőlámpán meg-elevenedik Szirtl utazása

SZIRTL Egyik éjszaka hangokat hallottam. Nándika - így hívják a kislányt - kézen fogott, és a tengerpartra vezetett. Es ott valami egészen különös dolgot láttam. Jött egy ember, kutyával. Nagyon csúnya ember volt, olyan volt, mint egy tapír, de a kutyája szép volt. Minden szépségét a kutyájában tartotta. Nem tudom, hogyan került oda; se hajó, se csónak nem kötött ki a szigeten. Es mögötte hosszú, hosszú menet vonult. Félig állatok, félig emberek. Virágot és áttetsző fátlyákat hajigáltak. Es ott volt az én Vencsikém. Igazi szerelemistennő. Tetőtől talpig színaranyból. Még a micsodája is aranyból volt, csupa arany lett a kezem töle. Tessék, meg lehet nézni, még most is itt van az ujjam hegyén egy kis aranyfűst. Egyébként ezt az utazást egy soroláson nyertük.

VITÁL V. VITOLD Hát ez fantasztikus! No és aztán?

SZIRTL Aztán semmi. Amikor magamhoz tértem, még mindig éjszaka volt, sötét volt és hideg a tengerpart. Aztán visszamentem, és a Vencsike ott aludt az ágyban, és a Nándika ott szuszogott a földre terített laticelen, és én odabújtam a Vencsike mellé, a takaró alá. Biztos volnék benne, hogy csak álmodtam az egészet, de az ujjam, és azonkívül...

VITÁL V. VITOLD Tényleg, mintha én is látnék ott egy kis csillogást. SZIRTL És most itt vagyunk az országhatáron, és az öngyilkossági járvány miatt nem engednek be minket az országba. Illetve csak engem nem, mert a Vencsike humanitárius okokból megkapta a hazatérési engedélyt.

VITÁL V. VITOLD Ez egy nagyon szép és meghatározó történet, a Béluska története. Más ember boldog lenne, ha fele ilyen érdekes története volna.

VITÁLMUTOGATÓK

Az élet szép és élni érdemes

A hullákra ügyet se vess

Állj fel porold le magadat

Hisz por voltál és por leszél majd

A halálvágyadnak üzenj hadat:

Gázt ad és gyorsan elhajt.

Legszebb napod mindig ma van -

Mi van?!

VITÁL V. VITOLD Az van, hölgyeim és uraim, hogy a Vitálmutoatók visszaadják az életbe vetett hitet. Nézd csak, Béluska: itt egy kedves, gusztusos dinamitruád. Itt, a végén a gyújtás. Nagyon könnyű szájba venni. Látod, meg is cukrozom a végét a kedvedért.

SZIRTL Nem, nem, pfuj! Utálom az édességet!

Taps

VITÁL V. VITOLD Akkor itt ez a jó nagy palack Valódi Patkányhalál.

Nem volna kedved egy-két kortyot? - Na? SZIRTL Nem volna kedvem. Nem, nem, soha!

Taps

VITÁL V. VITOLD Na, látjátok, bunkócskaim. A Béla halálbiztos, hogy nem kapja meg az öngyilkossági járványt. Akár le is szedhetnék azt a táblát a nyakából.

GITÁROS Hülyék vagytok, ez nem is Patkányhalál, hanem Víziszta Vodka. Már egy hete mindennap ebből iszom a Víziszta Vodka. Egészségetekre! *(Iszik)* Húha. Ez nem egészség, ez mérge. Bocsi. Bocsi! Mindenki le van bocsva! Segítsé! *(Osszerogy, görcsökben fetreng, meghal)*

Kavarodás

EGY FÉRFI Megkapta a fertőzést!

HATÁRŐRÖK Mindenki forduljon a fal felé! Gyorsan! Mi lesz már?

NÁNDIKA *(beszalad)* Béla! Béluska! Hol vagy?

3. jelenet

Arisztotelész barlangja.

A szomszédos helyiségekből zene és kurjongatás hallatszik, egyelőre még ott mulatnak a vendégek. Jönnek a Tapír testőrei, átvizsgálják minden zugot. Közben a Tapír titkára, Linczenboldt egy oldalajtó előtt toporog; időnként megpróbál benyitni, de valaki mindig az orrára csapja az ajtót

LINCZENBOLDT Ide hallgasson a Vencsike. A Tapírtól van egy fontos üzenet a Vencsikének. Azt üzeni a Tapír, hogy mindent vagy semmit. - Konkrétan arra gondol a Tapír, hogy a Vencsike hagyja a fenébe azt a szerencsétlent, mert azt a nyomorult hülyét már úgyis megette a fene. Hogy is hívják azt a hogyszívjakot? Béluska? Azt üzeni a Tapír, hogy a Béluskával nem érdemes foglalkozni, mert a Béluskából soha nem lesz énekes halott. - Micsoda?! Hogy nem hagyja el a bajban? Hát röhögnöm kell! A Vencsike talán szerelmes belé? Abba a férges piccsagyümlöcsbe? Tényleg szerelmes? - Na, ide hallgasson a Vencsike. A Tapír nem szokott mindenkire mindig odafigyelni. És ha a Tapír azt mondja, hogy menni kell, akkor menni kell. Mert ha a Tapír egy nővel foglalkozni kezd, abból a nőből vagy istennő lesz, vagy feimosóröngy. Micsoda?! Hogy vagy a Béluskával, vagy sehog? Maga komolyan beszé? Hát ez a nő hülye! Na, mindegy. Atyaúrsten, itt vannak a vendégek!

Vendégek jönnek, több irányból. Szemlátomást nem azok közül kerülnek ki, akik odakint citromos teaért állnak sorba. Ők azok, akik üzleti ügyeiket különleges szórakozással szeretik összekötni

TESTŐRÖK Erre tessék! - Ha szabad javasolnom, inkább a szomszéd asztalhoz, onnan jobban lehet látni!

SZIRTL *(megpróbál befurakodni)* Engedj már be! Hát én is idejövök vagy nem?

AZ EGYIK TESTŐR Ide nézzetek! Tábla van a nyakában, és ide mer jönni!

MÁSIK TESTŐR Csodálom a bátorságodat, publi.

SZIRTL Miért? Nem lehet bemenni?

MÁSIK TESTŐR Táblás embernek bemenni? Dehogynem! Bemenni, azt lehet. Kijönni már nem annyira. Innen a táblás embereket legfeljebb kiviszik. Ha ki.

TAPÍR *(belép)* Mi van ott? Valami fennakadás?

SZIRTL Szirti Béla vagyok, egy személyes ügyben.

NÁNDIKA *(előbújik a testőrök közül)* A Bélának muszáj volt idejönni, mert itt van az anyukám.

TAPÍR Semmi gond, el van intézve. Az ember megkeresi az anyukáját, ez csak természetes.

LINCZENBOLDT *(mintha jelet kapott volna, hátralép, és elővezet egy rikító rongyokba öltözött, zilált nőt)* Természetes! Nagyszerű! Ez lesz a kulcsszavunk: természetes!

VÁNDORKÖLTŐNŐ *(mikrofont vesz a kezébe)*

A halál sohasem természetes.

Halálra éhezem: Hermész, etess!

TAPÍR Hölgyeim és uraim, azok kedvéért, akik még nem ismernek: Arisztotelész vagyok, de a barátaim Tapírnak szólítanak. Önök ma este az én vendégeim, és ne felejtsek el: nálam egész nap este van! Arisztotelész barlangjában mindenki megizelheti a halált, anélkül hogy az élettől el kellene búcsúznia! Most pedig bemutatom Készlet Klaudiát, az országos hírű vándorköltőnőt, aki végre-valahára eljutott a Magyar Köztársaság és a jó ízlés határára is, Rímkovács-emlék-érmes, Medve Imre-díjas. Ma estére az öngyilkossági járvány okait és következményeit foglalta versbe. Jó étvágyat, jó mulatást!

A Vándorköltőnő előadása közben különféle mutatóanyagok zajlanak, amelyekre az alábbiakban csak szerény javaslatot teszünk. Mindez nem korlátozza a rendező fantáziáját és lehetőségeit

VÁNDORKÖLTŐNŐ

Önkéntes megszűnés az ideál: Az ember ehhez tudományt kreál. Thanatológia, vagyis haláltan Eligazít, életszabállyá váltan.

Két ifjú párbajhoz áll fel, mindkettejük kezében pisztoly. Benyúlnak egy dobozba, mindketten fekete golyót húznak, szájukba veszik egymás pisztolyának csövét. Meghúzzák a ravaszt: a pisztolyokból téjszínhab bugyog. Egymás nyakába borulnak

Önkéntes megszűnés az ideál: Nem létezik természetes halál! Földrengéskor öngyilkos lesz a glóbusz! Magzatöngyilkosság: spontán abortusz! Ősszel öngyilkos lesz a falevél. Az esőcsepp is gyors halált remél.

Egy lány jön elő, táncol, mérgekígyót csavar a karja köré, játszadozik vele. Végül a kígyó méregfogát a nyakához illeszti, és megvonaglik. A kígyó szétbomlik, esőkabát lesz belőle, a lány beleburkolózik, és kimegy

Az önként vállalt halál: axióma. Az emberélet: átmeneti kóma. Mivel meg nem születni volna jobb, így az öngyilkosság nem pusztán jog. Sokkal inkább erkölcsi kötelesség; Túlélők a követ magukra vessék! A végződés végződése az Aktus! Ekkor az ördög is hiába kapdos A lelkedért: mivel, ha lelkesülsz A halálért, ne félj, hogy belesülsz - Az ördög végig az ajkadra pillant, Míg lelked a végbélen át ellillant.

Jön Vencsike, nyakába hurkolt kötéllel. Táncolni és vetkőzni próbál, de mindig belegabalyodik valamibe

Jó embernek van jó tanácsra gondja: „A stílus maga a halál!” - aszondja.

VENCSIKE *(félbeszakítja a Vándorköltőnőt)* Ne haragudjanak, hogy ilyen ügyetlen vagyok, de még nincs elég tapasztalatom az ilyen dolgokban. Én csak Arisztotelész doktor úr nyomatékos rábeszélésére vállaltam... és én előre megmondtam, hogy ez nem fog menni...

VÁNDORKÖLTŐNŐ Kuss legyen, husikám. Itt most én beszélek. *(Folytatja a rögtönzött költeményét)*

Kötelet vagy borotvát javasol, S közben az abszolútumig hatol...

De sajnos megint félbeszakítják

TAPÍR *(átnyújt Vencsikének egy nyitott borotvát)* Borotváról bármikor lehet szó. De most igyekezzél, husikám. Nem baj, ha egy kicsit ügyetlen vagy, annál jobban élvezzük. - Tessék, Klaudia.

VÁNDORKÖLTŐNŐ Ne haragudjanak, így nem jut eszembe semmi. Ha folyton félbeszakítanak.

Mert a halál is csak egyfajta szerv: Fejlő testrészt, organikus keszerv. Sehol senkinek soha senki nem kell; A sorshiány öngyilkosságra rendel. Önmagunk feladása féktelen, Mert bármit teszünk is, szükségtelen. Es mert szükségtelen, szükségszerű, Hogy életünkben egyetlen derű A meghívott halállal randevüzni...

Közben Vencsike a borotvával felhasogatta magán a ruhát, a kötél szabad végét pedig egy állvány rúdja kötötte

SZIRTL Ne! Vencsike, ne csinál! Önöknek ez csak szórakozás, de nekünk ez vérre megy! A Vencsike az életemet akarja megmenteni! TESTŐRÖK *(rávetik magukat)* Kifelé, egy-kettő! Amit ezért kapni fogsz!

SZIRTL Vencsike, védj meg! Bántanak!

TESTŐRÖK *(rángatják Szirtit)* Micsoda személtáda! Táblás ember, és van pofája ordibálni! Na, gyerünk!

TAPÍR Egy pillanat. Most már tényleg szeretném tudni, ki ez az ember. VENCSIKE Béla! Béluska! Nem engedem, hogy bántsanak! *(Kibújik a hurokból, lasszóvá tágítja, rádobja Szirtire, és felhúzza magához)*

Gyér taps

VÁNDORKÖLTŐNŐ Ha megengedik, befejezném költeményem előadását.

TAPÍR Persze hogy megengedjük, csak előbb ünnepeljük meg ezt a nagy találkozást! Két szerető szív, amint egymás keblére borul! Jól mondom?

LINCZENBOLDT A Tapír doktor úr ezt jelképesen gondolja, mert a szívnek, ugyebár, nincsen semmiféle keble.

TAPÍR Béluska, hadd legyek a barátod!

SZIRTL Kedves barátom, kérhetek valamit? Az volna a tiszteletteljes nagy kérésem, hogy méltóztassék tartózkodni a Vencsike fogdosásától, mert a Vencsikét a világon egyes-egyedül nekem szabad fogdosni. Legalábbis nekem van jogom hozzá.

TAPÍR Finom különbségtétel. - Mondja, Linczenboldt, mit csinálnak a kismackók?

LINCZENBOLDT Egyelőre semmit, de kopog a szemük az éhségtől.

TAPÍR Ugyanis hozattam néhány medvét Romániából.

LINCZENBOLDT Hármát, ha szabad megjegyezni.

TAPÍR Testőreim egykettőre beszerelik a rácsokat, és akkor páratlan látványban lesz részük a kedves vendégeknek.

LINCZENBOLDT Páros látványban, ha szabad megjegyezni.

TAPÍR Én azt mondtam, hogy páratlan látványban.

LINCZENBOLDT Bizonyára botlott a nyelve a Tapír doktor úrnak. Igenis páros látványban! Egyik oldalon a kiéhezett fenevadak, másik oldalon a szétszagottat szerencsétlenek: kétoldal egy pár. Ha meg az emberi oldaláról nézzük a dolgot: itt egy emberpárral állunk szereiben. Úgyhogy páros látvány.

TAPÍR Te Linczenboldt, ne hozz ki a sodromból, mert a harmadik medvének téged foglak odaadni.

Közben a testőrök beszerelik a védőrácsokat. Hátral dühösen fűjtatnak és morognak a medvék

VENCSIKE Te Béla, ez nem tréfál! Fogd meg a kezemet, és imádkozunk! A Jóisten a mennyországba visz minket, és ott majd örökre szeretni fogjuk egymást -

SZIRTL Egy pillanatig maradj csöndben! - Arisztotelész úr, figyeljen csak ide! Hé! Halló! Figyusz! Ha ezt a balhét megúszom, akkor biztosítótársaságot alapítanék, és a biztosítás hatályát az öngyilkosságra is kiterjeszteném. Elmondanám az ügyfeleknek, hogy az öngyilkosság egyfajta kérdés, amelyet a természet tesz fel, és azt firtatja, hogy az emberi létezésben és megismerésben miféle változást idéz elő a halál.

TAPÍR *(most mára rács túloldalán)* De hát, Béluska. Most mondtam, hogy a barátod vagyok. Es az igazi barátságok nyomában vérpatakok csordogálnak.

SZIRTL Csakhogy a kérdés rosszul van föltéve, mert megszünteti annak a tudatnak az identitását, amelyik válaszolni tudna.

ÖRÖKÖS Húha, vigyázzatok! Tudjátok, ki ez? Ez a Szíjjártó étékkóstolója!

LINCZENBOLDT Hiába fenyegetőzik a Tapír doktor úr, én akkor is azt mondom, hogy páros látvány.

TAPÍR *(belerúg)* Én meg azt mondom, hogy páratlan látvány, te faszkalap, mert itt valahol még egy kisgyerek is van. - Hé, Nándika, gyere csak ide! Ugye Nándikának hívnak? Tudsz úgy ugatni, mint a nagy, harapós kutyák?

NÁNDIKA Vau, vau! Vau, vau! *(Fogaival rángatja Linczenboldt nadrágját)*

VÁNDORKÖLTŐNŐ Hát, ha nincs rám szükség, akkor el is mehetek.

LINCZENBOLDT Dehogy nincs, dehogy nincs. Maradj a fenekeden, husikám.

VÁNDORKÖLTŐNŐ Hát speciel pont magának nem vagyok a husikája. *(De azért marad)*

TAPÍR Hát akkor kérdeznék valamit a Vencsikétől. Mit akarsz, Vencsike: velem jönni és meghódítani a világot, vagy itmaradni, hogy a Béluskával összegyurmázzanak a kárpáti bozótlakók?

VENDÉGEK *(kórusban)* Lás-suk a med-vét! Lás-suk a med-vét!

ÖRÖKÖS Mondom, hogy ez a Szíjjártó étékkóstolója! Ne legyetek már hülyék!

TAPÍR Hallgat a Vencsike? Nekem így is jó! Akkora Bélától szeretnék érdeklődni két apróság felől. Először is: igaz-e, hogy be vagy aranyozva, igen vagy nem? Köszönöm. Látom, hogy még az ujjad hegyén is van egy kis aranypor. Akkora másikat már meg sem kérdezem. Úgyis tudom, hogy védve vagy a járványtól.

LINCZENBOLDT A Tapír úr arra gondol, hogy a Béluska azért van védve a járványtól, mert mértéktartó az evésben-ivásban és minden egyebekben. Aki senkivel semmit nem csinál, az magát sem akarja kicsinálni!

Nevetés, taps. Aztán motordübörgés

TAPÍR Hát akkor elbúcsúzzunk Vencsikétől és Béluskától, sőt Nándikától is elbúcsúzzunk, mert megérkezett a kamion. Testőreim becsomagolják őket nejlonba - de nagyon vigyázzatok, nehogy megfulladjanak! Te meg, Nándika, jó legyél, ne visíts! Mert ha visítasz, és meghallják a határőrök, akkor kinyitják a konténert! Megértted!

SZIRTL (*miközben becsomagolják*) Tőkeáttételi mutatók. Eladósdás. Likviditás. Jövedelmezőség. Piaci érték. Részvényárfolyam. Osztalék.

VENCSIKE Béluska, hát te értesz hozzá? Ilyen zseniális vagy? Mennyire szeretlek, Béluska!

Átölelné Szirtlt, de őt is becsomagolják, sőt Nándikát is. A testőrök mindhármójukat kiviszik a kamionba

ÖRÖKÖS Hiszen ez meggondolta magát! Hála Istennek, hurrá! No de miért? Hát én ezt nem értem.

VENDÉGEK Lás-suk a medvét! Lás-suk a medvét!

TAPÍR Hölgyeim és uraim, a díszteremben szívhalászatot rendezünk, csak férfiaknak; addig a hölgyeket gladiátorviadallal kárpótoljuk. Természetesen a medvéket is megmutatom.

A hevenyészett ketrecre beeresztik a három medvét

ÖRÖKÖS Ilyen csenevész gebéket én még nem láttam. Na, mi van, pajtikák, nem ad enni a gazdi? Várjatok csak, majd én adok nektek finom kaját.

Felkapja a két tejszínszóró pisztolyt, és lődözni kezd a medvékre. Ahogy túl közel megy a ketrechez - az is lehet, hogy egy kicsit meglóki valaki -, az egyik medve kinyúl a rácson, és elkapja

Hű de jól elkapott ez a bestia. Jöjjön már ide valaki. Eltöri a karomat, segítség!

TAPÍR Az én becsületes medvéimet nem hagyom csak úgy sértegetni. Es nem szeretem, ha túl sokat emlegetik azt a Szíjjártót.

A testőrök ponyvát borítanak a ketrecre és az Örökösre

VENDÉGEK Szándékosan ment oda! Öngyilkos akart lenni! Megkaptam a járványt! Hagyd a fenébe, a szívhalászat sokkal izgalmasabb! (Lassan kivonulnak)

VÁNDORKÖLTŐNŐ

Legszengébbek a túlvilági rétek!

A vád már megvan, de hol van a vétek?

ÖRÖKÖS HANGJA Segítség! Segítség! Ne hagyjatok itt! Nagyon fáj! VÁNDORKÖLTŐNŐ

A vétek megvan, de hol van a vád?

Hagyd a követ, mert visszahullna rád!

Motorbüörgés: elment a kamion

S ha csak azért dobod, hogy visszaessen,

Úgy öngyilkos leszel, de kétszeresen!

Vagy az öngyilkos nem él? Es nem él túl?

Végzava - „finis” - visszájára fordul,

Mivel a két fő kérdés nyitva áll:

Minek az élet? Minek a halál? -

Hölgyeim és uraim, Készlet Klaudia vagyok, Rímkovács-émlékermes, Medve Imre-díjas. Tetszés szerinti témákról, megadott terjedelemben, változatos versformákban, szerény díjazás fejében igényes költeményeket hozok létre. Ölelkező rím száz forint, kereszt-rím, páros rímek már harminc forintért. Ne feledjék, hogy a költemények halhatatlanok, és megrendelőiknek is halhatatlanságot kölcsönöznek. Hölgyeim és uraim, legyenek a magyar kultúra bőkezű támogatói szerény adományaikkal!

Halálhörgés, csontok ropogása

Vége az első résznek

MÁSODIK FELVONÁS

A szabad világ lakóhelyiségei

4. jelenet

Szíjjártó lakása

SZÍJJÁRTÓ Kajzerné! Mi lesz már, Kajzerné!?

KAJZERNÉ (*betipeg*) Ne aggódjék, fiatalúr. A Béluska nem szokott késni. Telefonált, hogy gondok voltak a hazautazással. Berakták őket az olajtartályba, és be kellett húzni a fejüket, amikor jöttek a határőrök.

SZÍJJÁRTÓ Kőolaj volt?

KAJZERNÉ Nem, olívaolaj.

SZÍJJÁRTÓ Ezentúl zsírral főzzön, Kajzerné. És jegyezze meg: nem szeretem, ha új arcokat kell látnom magam körül. Ahhoz én már öreg vagyok.

ARNOLD (*jön*) Bátorodom a fiatalúr tudására hozni, hogy mindjárt itt lesznek.

SZÍJJÁRTÓ Kik lesznek itt, Arnold, kik lesznek? Tudomásom szerint egy étékkóstolót foglalkoztatok.

KAJZERNÉ Magával hozta, hihhi!

ARNOLD A fiatalúr megparancsolta, hogy valakinek össze kell szednie a fiatalúr szétszóró gondolatait. Valakinek, aki (*Noteszből* olvassa) egyesíti a női finomság csendes odaadását az eszmény önmagába záruló formáival.

KAJZERNÉ Záruló formák, az még csak érthető, de csendes odaadás! Nahát!

SZÍJJÁRTÓ Kajzerné, maga törődjék a főzés művészetével, amely az embert kiemelte az állatvilágból!

KAJZERNÉ Jesszusom, hű de ráfázik a fiatalúr, hihhi! (*Kimegy*)

SZÍJJÁRTÓ Maga pedig jegyezze meg, Arnold, hogy gazdag örökséggel nem kívánom gyorsítani a világ hanyatlását és züllesztését. Én az emberi méltóság egyik utolsó képviselője vagyok, én magam vagyok az emberiség önismerete, és elborzadva látom, hogy az emberi faj miképpen iparkodik elpusztítani önmagában az embert. Én azonban ezt a gyalázatot nem tűrhetem, és amíg én életben vagyok, addig nem telhet be a botrány pohara! (*Csengetnek*)

ARNOLD Nyitom! (*Kimegy*)

SZÍJJÁRTÓ (*egyedül*) Es ha gondolataimmal együtt szétszóródom is, meg kell találnom azt az arcot, amelynek tükrében még egyszer, utoljára összeszedem magamat! Ti hasznosok, akik napról napra meglovagoljátok az öszvér Szerencsét: hiába reméletek, hogy tiétek lesz az örökség! - Különben is, tisztességes ember nem születik 1914 után.

ARNOLD (*visszajön*) Szirtl Béla étékkóstoló tizenhat napi engedélyezett szünet után ismét készen áll hivatalos gyakorlására.

SZÍJJÁRTÓ Álljon élém, és gyakorolja.

ARNOLD Egyszersmind engedelmet kér, hogy bemutathassa Vencsikét, aki -

SZÍJJÁRTÓ Éppoly kevésbé lesz okom rá, hogy megbánjam beleegyezésemet, mint amennyire ki van zárva, hogy ez a találkozás nem lesz mindkettőnk számára kellemes és hasznos.

Jön Vencsike, utána Szirtl

VENCSIKE Nem is tudtam, hogy ilyen szép üveges mennyezete van a fiatalúrnak. Én vagyok a Vencsike.

SZIRTL Vencsike, nyughass! Mindennek megvan a maga sorrendje! Vagy nem?

SZÍJJÁRTÓ Ezt a mennyezetet akár szét is lehetne húzni. Csakugyan izgalmas mennyezet. Hát még a Vencsikének milyen lélegzetelállítóan szív alakú arca van! Mintha a saját szívem visszfényét látnám.

ARNOLD Étékkóstoló, teljesítse mindennapi kötelességét!

SZIRTL (*tele szájjal*) Ünnepelesen kijelentem, hogy hozzáfogtam a Kajzer Gyuláné jóvoltából forró vízzel tartósan érintkezésbe hozott burgonyagumók megizeléséhez.

VENCSIKE Hű de furcsán beszélsz, Béluska. Csak nem félsz a fiatalúrtól? Tetszik tudni, én a Bélát egész másfolyennek ismerem.

SZÍJJÁRTÓ Felhívom az étékkóstoló figyelmét, hogy a mohóság a legkevésbé sem azonos a buzgalommal. - Mily torkosan és őszintétlenül zabál! Mint aki nem evett! - Igaz is, étékkóstoló! Vajon eleget tett az étékkóstoló a koplalási előírásnak? Mert én olívaolajszagot érzek!

SZIRTL (*telj szájjal*) Az történt, hogy hazautazás közben -

SZÍJJÁRTÓ Hát persze, tudjuk! A magyar állampolgárok, amikor hazatérnek a jól megérdemelt külföldi nyaralásból, többnyire nyakig úsznak az olívaolajban, igaz? Maga egy romlott ember, vegye tudomásul! Egy zabáló vegetatív barom! Az összes krumplit megette, szégyellje magát! Temesse az arcát a kezébe, és hullassa a megbánás könnyeit!

VENCSIKE Béluska! Béluska, ne sírjál! Nincsen semmi baj! Hidd el, hogy a fiatalúr szeret, és ragaszkodik hozzád!

SZÍJJÁRTÓ Arnold, szíveskedjék ellenőrizni, hogy könnyezik az étékkóstoló vagy nem könnyezik az étékkóstoló. Szíveskedjék feljegyezni a könnycseppek számát.

SZIRTL Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a Kajzer Gyuláné által megfőzött burgonyagumók emberi fogyasztásra alkalmasnak bizonyultak!

ARNOLD A Béluskánál derekabb emberek is elkövetnek jelentős hibákat! (*Kivezeti Szirtlt*)

SZÍJJÁRTÓ Tényleg nincsen semmi baj. Nem harap az öreg bácsi. Hát akkor jöjjön a Vencsike, szedje össze gondolataimat.

VENCSIKE Hát nem sajnálja rám az idejét? Egy olyan kifinomult és tapasztalt ember, mint a fiatalúr?

SZÍJJÁRTÓ Azok a legjobb gondolataim, amelyek szétszóródnak. Ott vannak, valahol a szőnyegen. Nem látja őket? Egy kicsit hajoljon le! Még egy kicsit!

VENCSIKE Na de fiatalúr! Nem gondolja? -

SZÍJJÁRTÓ Majd ha összeszedi, akkor gondolom! - Érzem, hogy egy csapásra megváltozott az életem, pedig az én életem ötven éve semmit sem változott!

VENCSIKE Ez például egy gondolat?

SZÍJJÁRTÓ Hú de ügyes keze van a Vencsikének! És az a naiv derű, amely valósággal előlrik az arccsokáján!

VENCSIKE No és mit mond az a gondolat?

SZÍJJÁRTÓ Hogy a Vencsikét elbocsátották a Hunfalvy Kft.-től, ahol dolgozott, és a Hunfalvyak tragikus hirtelenséggel mind egy szálig elhunytak, jogutód nélkül. - Szabad egy kicsit megmelengetnem az ujjaimat ebben a selymes hajzuhatagban?

VENCSIKE Honnan tudja ezt a fiatalúr? A Béla mondta? De háta Béla nem tudja!

SZÍJJÁRTÓ Ez egy gondolat. A Vencsike összeszedi, a Szíjjártó bácsi kimondja. Micsoda bársonyos bőre van a Vencsikének! VENCSIKE Ez is egy gondolat?

SZÍJJÁRTÓ Hohó, ez a gondolat azt mondja, hogy a Vencsike őrizkedjék az olívaolajtól, és ne álljon szóba olyan emberrel, akit Arisztotelésznek hívnak, de Tapírnak nevezi magát.

VENCSIKE Kérem, fiatalúr, ez a gondolat nekem nagyon rosszul esik. Es ha azt gondolja rólam -

SZÍJJÁRTÓ Azt gondolom a Vencsikéről, amit a Vencsike összehord. Ez a gondolat például azt mondja, hogy a Vencsike vásárolja meg a Hunfalvy Kft. nejlonyomó gépeit, és gyártson zsugorodó nejlonykopsórt.

VENCSIKE Micsodát?

SZÍJJÁRTÓ (*újabb és újabb gondolatai szedődnek össze*) Olyan, mint a süteményes doboz, csak nagyobb. Aztán elkezd zsugorodni, és miközben rázsugorodik a holttestre, kiszáradja és magába szívja a szöveteket. A végén teljesen ellaposodik. Olyan lesz, mint egy kisméretű festmény az elhunytól. Esztétikus, higiénikus, helytakarékos. Az egész országot össze lehetne zsugorítani a Légszesz utcai papirraktárban. És nagyon olcsó. Es most, amikor terjed az öngyilkossági járvány, különösen rentábilis.

VENCSIKE De hát egyáltalán nincs pénzem. És nem is tudom, hogyan kezdjek hozzá.

SZÍJJÁRTÓ Mérheterlen vagyonomból fesztelenül meríthet a Vencsike. Hiszen a szépség sem csökken, ha megmerítkezünk benne. Ah! Ezüstbányáim vannak Kamcsatkában. Halászhajóim a Sárga-tengeren. Kávéültetvényeim és alpakanyájaim. Es még sorolhatnám. De nem baj. Ez a különösen szép gondolat azt mondja, hogy a Vencsike tegyen ki egy nagyméretű aranybetűs névtáblát a Hunfalvy Kft. telephelyére a saját nevével, és nyomasson saját levélpapírt, tervezessen saját emblémát, kezdjen tárgyalni a vagyonügynökséggel. Es a következő gondolat azt mondja, hogy a Vencsike vegyen fel kétszázmillió forint hitelt a két szép szemére és arra a megállapodásra, amelyet majd a pénz birtokában fog megkötni, de a dátum persze legyen korábbi rajta. Ez a gondolat pedig egy név és egy telefonszám - két név és három telefonszám -, a lélek formái és a földöntúli szépség - felírhatom erre a bársonyos bőrfelületre jól bevált régi ceruzával? Micsoda kéjek bejératánál toporog ez a test! Magamon kívül vagyok! (*Elájul*)

VENCSIKE Én elmegyek! Én ezt nem bírom! Béla! Béluska! Elme^{gyek!}

SZIRTL (*bejön*) Szóval hozzád nyúlt a vén szatír. Vagy csak szeretett volna nyúlni?

VENCSIKE Jaj, dehogy, Béla. Hová gondol a Béla? Összeszedtem a fiatalúr gondolatait! A fiatalúrnak ezüstbányái vannak! És kávéültetvényei! Csókolj meg, Béla! Miénk a világ! Minden sikerül!

SZIRTL Mi az a minden?

VENCSIKE Jaj, nagyon izgatott vagyok! (*Kirohan*)

SZÍJJÁRTÓ Hát fel kell ébrednünk legszebb álmainkból? Ki van itt? A Béla? Ne szaladjon el a Béla! Csillapodjék jogos félelme, miként lecsillapult jogos neheztelése is! Maga megette az összes krumplit, amit főzött a Kajzerné, és az a helyzet, hogy véletlenül épp nincs nálam pénz. A jövő hét közepéig nem tudna kölcsönadni ezeröttszáz forintot a Béla?

5. jelenet

Vencsike új lakása, a volt Hunfalvy-ház.

Vendégek vidám nyüzsgése. Lentről halk zakatolás hallatszik

VENCSIKE És fölöttünk a két emeleten van összesen hat lakás. Jó hely, nem?

BÜKKÖS-KINCSES (*egy régi jó ismerős*) Gratulálok. Egy kicsit kicsi.

I. VENDÉG Kicsi, de lehet bővíteni. Ha ilyen jól megy az üzlet.

II. VENDÉG Én az irodába is beköltöznék egy ilyen szép hölgy mellé, mint a Vencsike.

LINCZENBOLDT A Tapír azt üzeni, hogy ő meg még a nejlonykopsóba is. És a Tapír azt üzeni, hogy szeretné beleútni az ormányát. A Tapír.

VENCSIKE Mi az, hogy Tapír? Nem emlékszem semmiféle Tapírra! (*Az I.*

Vendéghez) - Szóval vinnél tíz darabot. Csak tízet? Ferenc! Ferenc! Tíz darab nejlonykopsóróról számlát! - Ugye közületi számlát kérsz? Az irodában add le a koordinátáidat! Vagy készpénzzel fizetsz?

LINCZENBOLDT Pardon! A Tapírra mindenki szokott emlékezni.

Egyesek emlékeznek rá, mások megemlegetik.

NÁNDIKA (*előjön*) Úgy unatkozom! Mit csináljak?

VENCSIKE Megirtad a leckét? Akkor játsszál azzal a nagy dobozzal, amit a Bélának vettünk!

NÁNDIKA Inkább építetek egy olyan tornyot, amelyet azon a szigeten látunk, ahol a mama kiköltött engem egy nagy-nagy tojásból.

Nevetés

LINCZENBOLDT Hogy ennek a gyerekeknek micsoda gazdag fantáziája van! Az ilyesmit szereti a Tapír.

FERENC (*előjön*) Tessék, itta számla. Odalent készülnek a koporsók, tessék, meg lehet őket nézni, nagyon szépek. Most vittek egyet a Farkasrétre.

BÜKKÖS-KINCSES Csak egyet?

FERENC Egyszerre csak egyet. Mondta, hogy saját szükségletre.

VENCSIKE Ferenc, hozzon abból a színes prospektusból is!

LINCZENBOLDT Nekem is hozzon abból a színes prospektusból!

BÜKKÖS-KINCSES Maga tulajdonképp mit akar?

LINCZENBOLDT Hogy én? Én semmit! Én itta huszonharmadik senki vagyok. Aki akar valamit, az a Tapír. Meg akarja mutatni, hogy milyen zavarbaejtően jóindulatú és főleg, milyen érthetetlenül türelmes.

I. VENDÉG Tényleg, Vencsike, ki az a Tapír? Mert ha itt valami bizalmas konfliktus van, akkor mi átmegyünk a másik szobába. Vagy akár el is búcsúztatunk.

VENCSIKE Engem nem érdekel, hogy ki az a Tapír. Ha koporsót rendelt, akkor fizesse ki, a többi az ő dolga. Biztosan a Bélának valami régi haverja.

LINCZENBOLDT Hohó, miért nincs itt a Béla? Egyáltalán, megvan még a Béla?

NÁNDIKA (*épitkezik*) A Bélának ma van a születésnapja. Éppen harminckét éves.

LINCZENBOLDT Krisztusi kor! Na, majd én gondoskodom róla, hogy megünnepeljük! Illetve nem is én, hanem a Tapír! (*Kimegy*)

I. VENDÉG Micsoda pófátlan embereket hord hátán a föld! Szóval a Bélának születésnapja van?

FERENC Az a helyzet, hogy a Béla egy kicsit elcsavargott, de biztos nem ment messzire. Megnézzem?

VENCSIKE Ne fáradjon, Ferenc. Vagy előkerül magától a Béla, vagy elmegy a francba a Béla. Szép vagyok? Tetszeni fogok neki?

VALIKA Adjon hálát a jóistennek a Béla, hogy ilyen helyes kis élettársa van. Mondd csak, Vencsikém, igaz, hogy nem nyúl hozzád? - Különben ötven koporsót becsomagoltam, ennyi talán elég is lesz.

BÜKKÖS-KINCSES Gyöngyörűek ezek a nejlonykopsók. Én a magam részéről rendelek tizenötöt. Sőt inkább húszat. Szegeden és környékén van beléjük egy csomó tuti ügyfelem. Van ott egy terület, Röske és Ásotthalom között, ahol mindig is nagy volta tragikus hirtelenségek aránya.

II. VENDÉG Na, erre iszunk. Valaki hozzon pezsgőt!

6. jelenet

Kocsma. Szirtl poharak mögött könyököl

TAPÍR (*odaül*) Hát mit csinál az én olajban fürdő barátom?

SZIRTL Lopom a napot.

TAPÍR Még nagyon erősen süt a nap, még nem sokat loptál belőle. Viszont milyen sápadt vagy! Mint aki napok óta nem evett! Nincs pénzed? Átmegyünk egy jó helyre, meghívlak.

SZIRTL Nem lehet.

TAPÍR Ja, persze, majdnem elfelejtettem! Az én barátom a Szíjjártó étékkóstolója, és koplalnia kell! Igaz?

SZIRTL Igaz.

TAPÍR A Vencsikének meg elege lett belőled, és kirúgott. Igaz?

SZIRTL Nem igaz.

TAPÍR Őszintén szólva, nem neked való nő ez a Vencsike. Nagyon sok szerencséje van. Egy kicsit több is a kelletténél. De nem akarok bele-szólni, a világért sem. És ha szabad érdeklődnöm, most mit csinál?

SZIRTL Bulizik és üzletel.

TAPÍR Te meg itt ülsz, és lopod a napot. Nagy hülye vagy, hallod-e. CSAPOS (*odalép*) A Bélának napi negyven gramm alkohol van engedélyezve, és ezt a Béla ma már bőven túllépte. De ha a doktor úr meghívja a Bélát, akkor én szívesen kiszolgálom a Bélát.

TAPÍR Éppen kérné akartalak, hogy szolgálj ki. - Figyelj csak, Béla. Tudod, mi ez? Ez egy útlevel. Méghozzá a te útleveled. Emlékszel még rá? És tudod, mi derül ki ebből az útleveleből? Az, hogy épp ma van a születésnapod. Én egy kedves, aranyos Tapír vagyok, te meg

a barátom vagy, és én megajándékozom a barátomat a születésnapján. Mit ajándékozok neked, Béla? Neked ajándékozom az útleveledet, itt van, tessék. Nincs mit, nagyon szívesen. Ugye örülsz neki? Figyelj csak, Béla: nem akarsz elutazni?

SZIRTL Nem akarok.

TAPIR Pedig jó volna, ha egy kicsit nagyon elutaznál. Mert itt, Magyarországon elkaphatod az öngyilkossági járványt. Az ember nem tudja, hogy mi jut eszébe a következő pillanatban. Majd szólok a kislfiúknak, hogy vigyázzanak rád. Majd a kislfiúk egy éjszaka elkísérnek a Gesztenyés kertbe, ahogy szokták. Most mitől vagy ennyire nyugodt? Neked mindegy? Figyelj, Béluskám: ajánlok egy üzletet. Megveszem tőled a Vencsikét.

SZIRTL Nem adhatom oda, tyúkok ülnek rajta.

TAPIR Te a barátom vagy, én pedig nem fillérezek. Nézz csak ide, a táskámba: ez itt egymillió. Nem forint, hanem schilling. Megnézheted, megszagolhatod, megszámlolhatod. Minek neked az a nő? Úgyse csinálj vele semmit. Se az asztalnál, se az ágyban. Vagy ha mégis megjön a kedved, akkor kimehetsz a Kocsisorra, ott aztán tíz deka tőrőrt olyan lányt kaphatsz, amilyenre gusztusod van. Jó ötlet, nem?

SZIRTL Nekem van egy még jobb ötletem. Az Arisztotelész doktor úr tegye vissza a fizetőszekézt a táskájába, és vegyen tíz deka tőröt, menjen ki a Kocsisorra, és szóljon a kislfiúknak, hogy valakit ki kell kísérniük a Gesztenyés kertbe. És a kislfiúk húzzanak fóliakesztyűt, hogy ne maradjon ujjlenyomat, és ha végeztek, adják a kezembe a pisztolyt, mielőtt beáll a hullamerevség.

TAPIR Hogy ennek a Bélának micsoda gazdag fantáziája van! Esküszöm, kár érted. Azt legalább tudod, hogy honnan van pénze a Vencsikének? Nem tudod? Nem is érdekel? Na, mindegy. Vagy megveszem tőled, vagy elveszem tőled.

LINCZENBOLDT (bejön) Tisztelem, doktor úr. Két nem túl fontos dolgot sikerült kiderítenem. Egy, hogy a Vencsike bulizik és üzletel. Kettő, hogy a Bélának ma van a születésnapja, viszont a Béla mégsem ott van, hanem itt van.

PINCÉR (odalép) A Béla ma már túl sok alkoholt fogyasztott, de ha a doktor úr gondolja -

TAPIR Írd fel a többihez, és már megyünk is. - Vagy megveszem, vagy elveszem.

SZIRTL Doktor úr, én el tudom képzelni, hogyan zajlik az ilyesmi, és azt is el tudom képzelni, hogy az emberélet annyira, mint az a félig szívott cigaretta, amit szétmorzsol a hamutartóban a doktor úr. Nekem az égvilágon semmim sincs, és a doktor úr nyugodtan vegye csak el tőlem azt a semmit, ami nincs is nekem.

TAPIR Nagy hülye vagy, hallod-e!

7. jelenet

Vencsike lakása, ugyanaz a buli, kicsit később

VALIKA A Klárit még nem ismeritek. Az a rendes neve, hogy Hebecki Bogdáné. Ő az, akit ajánlottam, hogy segít a csomagolásban. Különben szülésznő volt.

VENCSIKE Itt vannak az érzelmek, ott meg az üzlet. Ha közel vannak, az jó, ha keverednek, az nem jó. Te porcukorral eszed a libamáját?

HEBECKINÉ Ugye nem baj, ha néha megnézem a Bogdánkát, hogy mit csinál? Mert a Bogdánka mindig próbálkozik, de csak olyankor, ha valaki meg tudja menteni. Nem tehetek róla, muszáj odafigyelni rá.

BÜKKÖS-KINCSES Majd a parlament megszavazza az öngyilkossági törvényt, és akkor megnézheti magát a Bogdánka!

HEBECKINÉ Olyan rendes a Bogdánka, csak egy kicsit hülye. De hát ma már mindenki hülye. Vagy hülye, vagy szemét, vagy mind a kettő. Tizenkét évig dolgoztam a János Kórházban, a szülészetben, de tényleg, mint egy állat, pénz meg semmi. A végén meg még el is becsátottak, mert ugye csökkenteni kell a munkahelyek számát. Ilyen rövid az én kis életem története.

VENCSIKE És az én kis életemnek mikor lesz története? Nekem ebből a szempontból mindegy, hogy jól megy-e az üzlet, mert más az üzlet, és más az élettörténet. - Csokoládés lazac, ez már tényleg nagyon eredeti! Ha valakinek hánygni kell, balra a második ajtó.

HEBECKINÉ De a nagy selejtezőskor hazavittem a fontosabb műsereket. Úgyhogy maszkekba most is vállalok szülést. Ha béka nő a haszban, fordulj hozzám. Arany kezem van.

VALIKA Ezt a témát hanyagoljuk, jó?!

VENCSIKE Semmi baj. Én ebben az életben többet úgyse fogok szülni.

HEBECKINÉ Teljesen igazad van. Most már senki sem akar szülni.

Úgyis mindenki öngyilkos lesz. Én is.

BÜKKÖS-KINCSES Amíg a törvény meg nem tiltja.

TOKODY (jön) Tokody Vilmos vagyok, elnézést a zavarásért.

VENCSIKÉ Tessék parancsolni.

TOKODY Érdeklődni szeretnék... Hallom, hogy vannak ezek a zsugorodó nejlonkopsorok...

VENCSIKE Persze hogy vannak, de miért tetszik ilyen rémült arccal suttnogni?

TOKODY Azért, kérem, mert példátlan szörnyűség van készülöben, kérem. Képzeld csak, a feleségem kilátásba helyezte, hogy öngyilkos lesz! No de miért? Mégis miért, amikor mindene megvan! Ez borzasztó! Akkor én is öngyilkos leszek!

VENCSIKE Ha egyszerre két kopsorót tetszik rendelni, tíz százalék ár- engedményt adunk. Es az előrelátható haláleset költségeit le lehet írni a személyi jövedelemadóból.

TOKODY Hát igen. Az ember sose tudhatja, hogy mi jut eszébe a következő pillanatban.

VENCSIKE Nyugodtan meghalhat a kedves feleségével együtt, semmi gond. Ezek a nejlonkopsorok olcsók és elpusztíthatatlanok. Nincs bomlás, nincs hamvasztás, műalkotás tetszenek válni. Márpedig a műalkotás az örökkévalóságnak szól. - Ferenc! Ferenc! Két kopsoróról számlát, tíz százalék engedménnyel!

TOKODY Ki hitte volna, hogy önnek ilyen jó szíve van!

VALIKA Kocsival tetszett jönni? Mert akkor berakhatjuk a cuccot a hátsó ülésre. (Kivezeti Tokodyt)

VENCSIKE Hála Istennek, jól megy az üzlet. Magyar ember gondoskodik a jövőjéről, és amíg él, meg akar halni. Es ez még csak a kezdet!

NÁNDIKA Nézzétek, milyen magas tornyot építettem! Ez itt Babel tornya, és most összezavarodik a nyelvetek, és én a romok alá temetlek titeket!

A torony összedől

VENCSIKE De most aztán szedd is össze a legókockákat, jó? - Mind-járt nyolc óra, kezdődik a Vegyesmagazin! Vettem a Bélának egy

nagy képernyős tévét, olyan nagy képernyője van, hogy az már tényleg nagyképűség, de ha nincs itt a Béla, akkor nézzük nélküle.

HEBECKINÉ Ne haragudjatok, megnézem, hogy mit csinál a Bogdán, mert a Bogdán egy kicsit hülye, és én egy kicsit nyugtalan vagyok!

8. jelenet

Nyolc órai Vegyesmagazin. A Magyar Televízió műsora

MŰSORVEZETŐNŐ Kedves nézőink, a Vegyesmagazin mai adása a tragikus hírtelenségek elharapódzásával foglalkozik. Az esetek számanak drasztikus emelkedése miatt ma már állami problémáról kell beszélnünk, sőt a pesti akasztófahumor egyenesen járványt emleget. Itt van a stúdióban Zajzon Balázs, a KÖJÁL főosztályvezetője, tőle kérdezzük, hogy mi az igazság.

ZAJZON Járványról semmiképpen sem beszélhetünk. Egyelőre nem sikerült azonosítani vagy kitenyészteni semmiféle ismeretlen kórokozót; ami persze nem jelenti azt, hogy ilyen kórokozó elvileg nemis létezhet, még kevésbé, hogy ne lehetne védekezni ellene.

MŰSORVEZETŐNŐ Köszönöm szépen, a kérdésre még visszatérünk. Most pedig, hogy egy kis vidámságot lopjunk a szomorú témába, hallgassuk meg a Vitálmotogatókat. Utána, kellemes meglepetésként, az együttes vezetője, Vitái V. Vitold riporterként próbál szerencsét.

VITÁLMUTOGATÓK Védd meg az embert önmagától!

Légy gátlástalan légy aki gátol!
Legfőbb érték az ember
Legfőbb érték az élet
Ha szembefordul a világrenddel
Azt mire véled?

Az egy csöppet se bátor
Az nagyon is gyáva
Aki az élet kapujára
Egy rozsdás reteszt rátol:
Védd meg az embert önmagától!
Védd meg az embert önmagától!

Ne légy veszélyes önmagadra
Mert más megoldás nem is maradna
Mint hogy megvéd a törvény
És figyel rád a jogrend
Hiába hogy elnyel a káosz-örvény
Újra kiökrendl!

VITÁL V. VITOLD Hölgyeim és uraim, fiúklányok, fiúkfiúk. Itt vagyunk a Péterfy Sándor utcában, a baleseti sebészetben, ez meg itt egy állampolgár, nőnemű, és mindkét csuklója be van kötözve, bizonyára nem véletlenül.

TANITÓNŐ Szikla Ildikó vagyok, a gyerekek úgy hívnak, hogy Ildikó néni.

NÁNDIKA (a képernyő elé áll) Ez az én tanító néni! Oda nézzetek, benne van a tévéműsorban! Környezetórán azt mondta, hogy mocsokos gazemberek a férfiak, és nagyon sírt, és most benne van a tévében!

HANGOK A SÖTÉTBŐL Ilyenek tanítanak az iskolában, és még fizetést is kapnak érte! - Nem süli ki a szemé? - Nándika, nem vagy átlátszó!

VITÁL V. VITOLD No és milyen érzés túlélőnek lenni, szerinted?

TANÍTÓNŐ Hát, nem is tudom.

VITÁL V. VITOLD Akkor azt mondd meg, hogy hány éves vagy. Tudom, hogy egy nőből az ilyesmit nem illik megkérdezni, de te most itt, a kamera előtt nem vagy nő. Szóval?

TANÍTÓNŐ Hát, nem is tudom. Huszonhat.

VITÁL V. VITOLD Ez még nem ok arra, hogy megfélemedj magadról.

Én például nem mondom meg, hogy hány éves vagyok, mégsem akarok öngyilkos lenni. Akkor most meséld el, miért is csináltad, és egyáltalán, hogy történt ez a bizonyos dolog.

TANÍTÓNŐ Hát, nem is tudom. Alბérletben lakom, elhanyagol a barátom, a fizetésemből nem tudok venni egy rendes ruhát, és mindenki engem baszogat, már elnézését. És aztán van egy orvosi problémám, ezt is el kell mondani?

VITÁL V. VITOLD Ne a földet nézegesd! Tessék őszintén a szemembe nézni!

TANÍTÓNŐ És akkor kimentem a konyhába, és ott volt a házi néni, és veszekedett, hogy túl sok meleg vizet használok, és akkor beültem a fürdőkádba, és azt mondtam, hogy elmehet a picsába a meleg vízzel, mert már teljesen tele van a hócipóm, és ezt már nem lehet kibíhíhírní...

VITÁL V. VITOLD Nem temetjük az arcunkat a kezünkbe. Tessék őszintén a szemembe nézni! No és most mi lesz? Most visszamész az iskolába, és arra tanítod a gyerekeket, hogy milyen gyönyörűszép az élet?

TANÍTÓNŐ Hát, nem is tudom.

VITÁLMUTOGATÓK Figyeld hogy mit csinál a másik

Mert figyeld meg hogy falra mászik
Mert vagy besokall vagy bekattan
Mert a felelősség rajta van!

Az ember időzített akna
Előbb vagy utóbb robban
Vagy szétesik vagy összeroppan:
Ne légy veszélyes önmagadra!
Ne légy veszélyes önmagadra!

MŰSORVEZETŐNŐ Kedves nézőink, most pedig egy igen érdekes beszélgetés következik arról, hogy mit tehet ilyen helyzetben a törvényes hatalom. A riportert Dékány Csikó Lázár.

RIPORTER Bemutatom a kedves nézőknek Szíjjártó Györgyöt, az új kormányzóvivőt. Az egyre gyorsabban szaporodó öngyilkosságokkal kapcsolatban...

SZÍJJÁRTÓ GYÖRGY Szeretném leszögezni, hogy Magyarországon az öngyilkosságok nem szaporodnak, hacsak nem osztódással. Még akkor sem, ha egyes ellenzéki körök így próbálják a kormány társadalompolitikáját lejáratni. Magyarországon tulajdonképpen nincsenek öngyilkosságok.

RIPORTER Akkor miért van szükség öngyilkosság elleni törvényre?

SZÍJJÁRTÓ GYÖRGY Azért, hogy ne is legyenek.

VENCSIKE HANGJA Rokona ez az ember az öreg Szíjjártónak? Tudjátok, akinél a Béla étékkóstoló?

FÉRFIHANG Igen, de nagyon rossz viszonyban vannak.

VENCSIKE Maga kicsoda?

FÉRFIHANG Arisztotelész vagyok, de a barátaim Tapírnak szólítanak!

9. jelenet

Vencsike lakása; megérkezett a Tapír! A Tapír mellett Szirtl bukdácsol, mögöttük Linczenboldt

TAPÍR Itt vagyok, ragyogok. Mit szólnak hozzá? Vencsikém, igaz, ami nem lehet igaz, hogy nem akarsz emlékezni a Tapírra? Pedig én emlékszem, hogy térdén állva könyörgöttél. És ha csak könyörgöttél volna!

BÜKKÖS-KINCSES Pfu!

NÁNDIKA Csúnya bácsi, leharapom a hüvelykujjadat! Vau, vau! Vau, vau!

LINCZENBOLDT Maga ne szóljon bele! - Te meg vigyázz, van nálam tű meg cérna, mindjárt összevarrom a szádát!

TAPÍR Visszahoztam a Bélát. Nemis örülsz neki? A Bélának születésnapja van!

VENCSIKE Béla, küldd el innét ezt az embert!

SZIRTl (részeg) Ez az ember az én barátom. És én egy étékkóstoló vagyok, és nekem van egy barátom, és nekem nincsen semmim, és nekem van egy születésnapom, és én egy étékkóstoló vagyok.

VENCSIKE Legalább a gyereket vigyék el innét! Nándika, menjél szépen lefeküdni!

FÉRENC Majd én betakargatlak, és még mesét is mondok! - Utána elmehettek? Mert a munkaidőm, az lejárt! (*Kiviszi Nándikát*)

TAPÍR Két okból jöttem ide. Az egyik az, hogy látni szeretném a Béla tortáját. Mert ha a Bélának születésnapja van, és a Bélát annyira szereti a Vencsike, hogy a Béla semmi pénzért nem hajlandó megválni tőle, akkor a Bélának biztosan tortája is van. Vagy tévedek?

Vencsike remegve csomagol ki egy óriási tortát

Na, ugye, hogy nem tévedek.

VENCSIKE Te szörnyeteg, miért jössz ide is utánam? Miért nem tudsz végre békén hagyni?

TAPÍR A másik ok, amiért idejöttem: az a benyomásom, hogy Vencsike rosszabb véleménnyel van rólam, mint szeretném, és ezen bizony változtatni kellene. Nem kívánom, hogy Vencsike szeressen! Még csak ahhoz sem ragaszkodom, hogy tiszteljen és becsüljön. Csak annyit szeretnék elérni, hogy emlékezzen rám, és ez nem érzelmi kérdés. Mert ugye, ott vannak az érzelmek, és itt az üzlet.

VENCSIKE Nézze, Arisztotelész úr, ha tényleg üzletről van szó - TAPÍR Tapír vagyok. És tegeződünk. És én nem fillérezek. Ide nézz a táskámba: itt van tízmillió. Nem forint, hanem svájci frank. Azonkívül egyesszai tüzelőolaj-szelvények.

VENCSIKE Ne szédíts, Tapír! Ez nagyok sok!

TAPÍR Sokból nem árt a jó. Arisztotelész kiszáll az olajfinomításból, és beszáll a zsurgorodó nejlakonkopsóba. Erre iszunk!

Pezsgőspalackok durranása

VENCSIKE Erre tényleg iszunk! Nahát! Megjavult a Tapír!

Vendégek üdvölgzése

TAPÍR És hozom a megrendeléseket. És nem ám kettesével-hármasával viszem a koporsókat, hanem ötvenesével! Százasával! Mert ha valaki, akkor Tapír tudja, hogy kinek van elege az életműködésből!

VENCSIKE Hiszen te tulajdonképp egy kedves-aranyos Tapír vagy! Adok egy puszit! De csak egyet! Ejnye, Béla, mit vagy úgy magadba roskadva? A születésnapodat ünnepeljük, ha nem vennéd észre!

SZIRTl Én egy étékkóstoló vagyok, tortaevés nincs engedélyezve. TAPÍR Édes barátom! Azt akarom, hogy tényleg az én édes barátom legyél. Meg akarlak édesíteni. Egyél egy falatkát az én kedvemért!

SZIRTl (*hörög*) Én egy étékkóstoló vagyok! Nem szabad! TAPÍR Csak ezt az egy falatkát! Hamm? Mmm! Na, ugye! VENCSIKE Béla, de tényleg ne légy már undok! Mindenkinek elrontod a hangulatát!

VENDÉGEK Megtömi! Nahát, ez jópofa! Nézzétek, beletömi az egészséget! Ez most ember vagy liba?

TAPÍR Még ezt az egy falatot. Meg még ezt is. Édes barátom. Te kaka-bélú! Nesze, baszd meg, zabájl! - Vencsike, nem gondolod, hogy a részleteket négy szemközt kéne megbeszélni?

VENCSIKE Felőlem átmehetünk az irodába, de annyit mondhatok, hogy utálok a szivarfüstöt.

TAPÍR Ki beszél itt szivarfüstről? Most a rózsák és az ibolyák illata következik! (*Vencsikével kimegy*)

VENCSIKE (*az ajtóból*) Ne haragudj, Béla! Te hoztad őt ide! (EI)

LINCZENBOLDT Ki ez a kis hölgy?

VALIKA Én egy kis hölgy vagyok, aki szívesen feláldozza magát. (*Kibújik a ruhájából*)

LINCZENBOLDT Nahát éppen ezt akartam hallani. (*Rákenni Valikára a torta maradványát*) Uraim, a nyalás nem azonos az elvtelen hizelgéssel! Én meg majd itt hátul csorgatom a nyálamat.

A vendégek ujjongva tülekednek Valika körül

SZIRTl Nem bírom kihányani! Segítség!

ARNOLD (*jön*) Idenézzen, Kajzerné! Ezt a disznóságot!

KAJZERNÉ (*jön*) Most aztán lebukott a Béla! Hihihí!

ARNOLD Megállapítom, hogy a Kajzer Gyulánéval közösen megejtett rajtaütésszerű helyszíni szemle során Szirtl Béla étékkóstoló illegális táplálékfelvétel hűtlenségében találtatott. Súlyosbító körülmény, hogy cukrászati jellegű nyalánkságok fogyasztására került sor. Szirtl Béla étékkóstolót azonnali hatállyal megfosztom rangjától és megbízásától, valamint a vele járó összes jogoktól. És most köszönés nélkül távozom.

SZIRTl (*kezd kijózanodni*) Titkár úr, könyörgök, ne menjen el!

Mindent megmagyarázok!

ARNOLD A Bélánál jelentősebb emberek is elkövetnek végzetes hibákat! (*Kimegy*)

KAJZERNÉ (*megízleli Valikát*) Ezek még egy tortát sem tudnak rendesen megcsinálni! (*Kimegy*)

SZIRTl Linczenboldt! Linczenboldt! Heló! Én a Tapír barátja vagyok! Légy szíves, mondd meg az én barátomnak, hogy meggondoltam magamat! Mégiscsak hajlandó vagyok lemondani a Vencsikéről. Tudod, hogy van ez: itt az érzelmek, ott az üzlet. Kérlek, siess! Menj be hozzá, és mondd meg neki!

LINCZENBOLDT Inkább neked mondok valamit. Azt mondom, hogy kezdj elölről a harminkét évemet, mert ami eddig lett belőled, az egy nagy nulla!

SZIRTL Igazad van! Egyszer láttam egy szobrot, le volt törve a feje meg a karja, és az jutott eszembe róla, hogy meg kell változtatnom az éle-

temet. És te, Linczenboldt, egészen pontosan olyan vagy, mint az a fej és kar nélküli szobor!

VÁNDORKÖLTŐNŐ (bejön) Itt lakik a Vencsike? Elnézést a késésért, de nem vagyok vekerőra. A Tapír küldött, hogy adjak elő egy hosszú költeményt a Vencsikéről, méghozzá stancákban van írva, és még dallama is van, úgyhogy most el fogom énekelni.

SZIRTL Nagyon kíváncsiak vagyunk rá, de mosta Vencsike nem tudja végighallgatni, mert nincs abban a helyzetben. Inkább egy kicsit később, ha lehet.

VÁNDORKÖLTŐNŐ Nekem mindegy, akkor én addig alszom. NÁNDIKA (előjön) Én egy mérges kis kutya vagyok! Vau, vau! VÁNDORKÖLTŐNŐ Nem baj, hoztam neked egy szép nagy csontot.

Lent, a kukában találtam.

Durranás

Úgy látszik, maradt még egy üveg pezsgő valahol.

HEBECKINÉ (berohan) Segítsé! Segítsé! A Bogdánka már megint agyonlőtte magát!

HEBECKI (szomszédoktól közrefogva betámolyog) Öngyikék! Sorakozó!

VÁNDORKÖLTŐNŐ Ahhoz képest, hogy agyonlőtte magát, eléggé jó színben van.

HEBECKINÉ A Bogdánka bevett egy egész üveg Tisercint, és felakasztotta magát, és agyonlőtte magát, de nem a fejét lőtte szét, hanem a nadrágszíjat, és a nadrágszjij leszakadt, és a Bogdánka ijedtében az összes Tisercint kihányta. Nekem az ilyen férjek nem kellenek!

BÜKKÖS-KINCSES (a maga részéről befejezte a nyalást) Majd ha bevezetik az öngyilkossági törvényt, akkor többé nem fordulnak elő ehhez hasonló kilengések!

HEBECKI Engem itt mindenki meg akar menteni! Mindig megpróbálkozom, és mindig megmentenek! Én ezt nem bírom tovább! Az lesz a vége, hogy én is megmentek valakit!

10. jelenet

Fürdőszoba.

Vencsike sminkel, később öltözködik, Szirti a mosógépen kuporog

SZIRTL De most már legalább nem vagyok étekkóstoló!

VENCSIKE Mi az az undorító dolog, amit rágcásalsz?

SZIRTL Nem fogod elhinni: pulykacomb! Jó íze van, csak egy kicsit nehéz lerágni. Te meg tudod, mi vagy? Megmondjam? De nem te vagy a hibás! Csakis magamat hibáztathatom! Mert én egy olyan ember vagyok, aki nem kell senkinek!

VENCSIKE Ebben az országban senki nem kell senkinek. Nem kellenek a gyerekek, mert nincs nekik hely, és nincs rájuk idő. Nem kellenek a felnőttek, mert vagy nem jut nekik munka, vagy ha mégis, akkor nem élnek meg belőle. Nem kellenek a fiatalok, mert senki sem tudja megmondani, hogy mi legyen belőlük. Nem kellenek az öregek, mert gondoskodni kell róluk. Az ember még akkora sincs, mint a kisujjam, és már az anyjának sem kell! Azt hiszed, hogy te vagy az egyetlen, aki nem kellesz senkinek? Különben is, honnan veszed azt az örültséget, hogy nem kellesz? Hát nem veszed észre, hogy szeretlek, te kis hülye? Nekem például kellesz.

SZIRTL Megcsalsz a Tapírral.

VENCSIKE Idehallgass, édesem. Tudod, hogy én csak téged szeretlek; egyrészt. Másrészt ezen a színvonalon nem tárgyalunk. Azonkívül semmi közöd hozzá. Majd ha olyan nyomorult leszek, hogy már a Tapír is udvarolhat nekem, akkor majd külön értesítelek.

SZIRTL Teljesen igazad van. Egy ilyen embert én is megcsalnék a helyedben.

VENCSIKE Alapjában véve olyan kedves, jó fiú vagy. Egy moslék ember, de majd meglátod, hogy milyen komoly nagymenőt fogok csinálni belőled. Es majd meglátod, hogy a parlament megszavazza az öngyilkossági törvényt, és az minden tisztességes állampolgárt megvéd a járványtól. Es akkor, ugye, majd nagyon szeretsz? Mert akkor már nem kell többé megtartóztatnod magadat. Erről jut eszembe: jó lenne, ha egy kicsit kevesebbet ennél. Utálom az elhízott férfiakat. Meg az olyanokat, akiknek zsiros a kezük.

SZIRTL Nem elég, hogy lopom a napot, még kezet is mossak?

VENCSIKE Látod, már csak ezért sem kéne olyan csúnyákat gondolnod a Tapírról. Nem te mondtad, hogy ő a barátod? A te barátod azt mondta, hogy addig lopod a napot, amíg a végén besötétedik, úgyhogy inkább felajánlott egy kis tőkét. Egyszer mondtad neki, hogy biztosítással szeretnél foglalkozni, és ő lát benne fantáziát. Vedd úgy, hogy születésnap ajándék. Máris kibéreltünk neked egy szép

kis irodát a Tömő utcában, Szirti Béla Első Magyar Magánbiztosító. Na, mit szólsz? - Légy szíves, kösd meg itt hátul, de előbb tényleg moss kezet!

SZIRTL Első Magyar Magánbiztosító? Hogy te milyen drága vagy! Vencsikém, te kis cukrozott libamáj, semmi pénzért nem adnának senkinek! Gyerünk a Tömő utcába!

VENCSIKE Nagy francot a Tömő utcába! A Vállalkozói Szféra Születi Jótékonykodására, kis bogaram! Ferenc! Fereenc!!! A Gellért Szállóba, tűzzön ezerral, máris késésben vagyunk!

SZIRTL Várjál csak! Egy pillanat! Ha senki nem kell senkinek, én viszont kellek neked, és te is nekem: akkor lehet, hogy már nem is vagyunk emberek?

VENCSIKE Ne beszélj butaságokat! Mi vagyunk a kivétel. Kivételekre mindig szükség van. Es ha mindenki lecsúszik, azért valakinek fölül is muszáj lennie!

11. jelenet

Gellért Szálló. A Vállalkozói Szféra Születi Jótékonykodása. A háttérben pajkos jelenetek; például: Arisztalos és Bakkhosz vetélkedése (pikánsabbik változat!), Pentheuszt leleplezik és megbüntetik a mainádok, a tengerbe fulladt Zagreusz siratása (fallikus farce!); és más efféléket láthatunk. Egy nagy fákadban visongó szülőtaposás folyik, no meg egy vályúban a must. Egy szőlő tő mellett Szíjjártó György és Vencsike

SZÍJJÁRTÓ GYÖRGY Most mennem kell. Egyeztető tárgyalások a sztrájkoló buszsofőrökkel. Örülök, hogy megismerhettem, Vencsike. Jókat hallok a zsugorodó nejlonkoporsókról.

VENCSIKE Ön a legkedvesebb kormányzóvívó, akit életemben valaha láttam.

SZÍJJÁRTÓ GYÖRGY Mit szólna hozzá, ha kötelezővé tennénk a zsugorodó nejlonkoporsók használatát, és a hogyihívjakot, az ön cégét biznánk meg a gyártással? Különben csak ma délelőttig voltam kormányzóvívó, fél tizenkettő óta helyettes államtitkár vagyok. De most már tényleg mennem kell, különben holnap leáll a közúti forgalom.

SZÍJJÁRTÓ KÁROLY (odalép) Egyeztetés a szép hölgyemmel?

SZÍJJÁRTÓ GYÖRGY Ez nem egyeztetés, ez Vénusz.

VENCSIKE Nagy Vénusz.

SZÍJJÁRTÓ KÁROLY Bioreform Rt.; az öcsém komoly ember, nem ha-

sonlít rám. Te Gyuri, ti már megint hülyék vagytok. Ezzel az öngyilkossági törvénnyel még legalább egy évet várni kellene. REMEGŐ FIATALEMBER (odalép) Halmi vagyok, ha még emlékszik rám, enyém a toalmási övszergyár.

VENCSIKE Magával nem tárgyalok, maga pukkadjon meg!

REMEGŐ Igenis megpukkadok. Ahogy parancsolja, Vencsike! (E)

SZÍJJÁRTÓ GYÖRGY Még egy évet? Szó sem lehet róla! Akkor fogjuk bevezetni az életben maradás felső korhatárát. Megszabadulunk a ténfergő nyugdíjasoktól! Nekik is jobb lesz; legalább tudják, hogy mihez tartásuk magukat.

SZÍJJÁRTÓ KÁROLY Még nincs is készen az oltóanyag, és különben sem kaptuk meg rá a támogatást, Akkor már a hormonkutatással jobban állunk. - Tudja, Vencsike, ha a szép fejről félrehajtom a gyönyörű hajfürtöket, akkor itt, ezen a részen termelődik egy hormon. Es ha ennek a hormonnak nem elég magas a szintje, akkor az ember meg akar halni, ha meg elég magas a szintje, akkor az ember nem akar meghalni. Ez ilyen egyszerű. Erkölcsem meg szabad akaratom meg ilyesmi: ez csak szépirodalom, hogy finom legyen.

TITKÁRNÓ (odalép) Szíjjártó úr, át kellene mennünk a Dózsa György útra. Már telefonáltak a buszsofőrök.

SZÍJJÁRTÓ GYÖRGY Mondja meg nekik, hogy előbb várják meg a munkáltatókat.

Titkár nő el

Most már tényleg mennem kell. Igaz is, Vencsike: hallom, hogy maga össze tudja szedni a szétszórt gondolatokat.

VENCSIKE Ne haragudjék, ez magánügy.

SZIRTL (odalátol) Szóval megcsaltál a perverz öreg disznóval! Nem elég, hogy a Tapírral megcsalsz, de még a fiatalúrral is. Szirti Béla vagyok, biztosításbiztonság!

SZÍJJÁRTÓ GYÖRGY Ne haragudjék, ez magánügy.

SZÍJJÁRTÓ KÁROLY Maga mendegéljen a szőlőskádba taposni! És jegyezze meg, hogy taposni lefelé kell, görnyedni fölfelé! SZIRTL (elsomfordál) Édes élet! Édes élet! Édes élet!

SZÍJJÁRTÓ GYÖRGY Hát Vencsike. Van ez az idős rokonunk, a fiatalúr, akivel nem vagyunk a legjobb viszonyban. Egyébként mi vagyunk az örökösök. Egy szerelemistennőnek bizonyára nem kell magyaráznom, mihez kérjük a segítségét. Most már tényleg megyek. Rajta kell tartanom hüvelykujjamat az ország útjén.

Tényleg elmegy. Moraj, fényképezőgépek villanása

VENCSIKE Lehet róla szó, de nem vagyok hajlandó semmi becstelenségre.

SZIJJÁRTÓ KÁROLY Becstelenség! Jaj de szépen mondta, Vencsike! Azok a régi jó becstelenségek, amikor még érdemes volt élni! Amikor KISZ-titkár voltam Békéscsabán! - Édes élet, ez nem is rossz! Nevezhetnék Édes Életnek optimizmusfejlesztő hormonkészítményünket, és a maga cége gyárthatná hozzá a csappantyús műanyag tubust, ha meg tudunk egyezni.

REMEGŐ FIATALEMBER Legyen szíves! Még egy liter vörös kaviárt!

SZMOKINGOS ÚR Fogadjunk, hogy megpukkad!

SÁRGA INGES ÚR Dehogy pukkad! Gumiból van a gyomra, Tóalmáson csinálták neki.

SZMOKINGOS Mibe fogadjunk?

SÁRGA INGES ÚR Részemről a Volvo.

SZMOKINGOS ÚR Részemről az Andrea. - Vágd el, Andrea!

ANDREA *(aki ott áll)* Nem is értem, hogy fér bele ennyi kaviár. Már egy órája figyelem.

Nagy reccsenés, sikoltozás, kavarodás

SZMOKINGOS ÚR Megpukkad! Nyertem!

SÁRGA INGES ÚR Nem sokáig lesz ez így, mert aztán törvényes merdebe tereljük az ilyeneket!

SZIRTL Édes élet! Édes élet!

12. jelenet

Szirtl irodája a Tömő utcában

SZIRTL Nálunk ez egy speciális szolgáltatás. *(Széthajtogat egy prospektust, olvassa)* „Az öngyilkosság egyfajta kérdés, amelyet a természet tesz fel, és azt firtatja, vajon az emberi létezésben és megismerésben miféle változást idéz elő a halál.”

TOKODY Ez nagyon előnyösen hangzik. Meg fogom beszélni a feleségemmel. Tehát öngyilkosság esetén a teljes összeg háromnegyedét fizeti.

SZIRTL Ez egy mindenre kiterjedő életbiztosítás. Bízunk a partnerünkben, és bízunk az életben. Mert az életet érdemes végigélni!

TOKODY Éppen arról van szó, hogy végig. Mert aztán itta vége, fuss el véle. De azóta, hogy megvettük ezeket a nejlonkoporsókat, hál' istennek egy kicsit megnyugodtunk. Nézegetjük, cirógatjuk őket. A feleségem még terítőt is horgolt rájuk.

Megszólal egy telefon

SZIRTL *(előveszi zsebéből a készüléket)* Szirti Béla. Puszi, Vencsike! Büszke lehetsz a Bélára! Fél kilenc óta huszonkét szerződést kötöttem zsinórban, most kötöm a huszonharmadikat! Úgyhogy most le is teszem, mert vannak nálam, de majd sietek haza! *(Zsebre vágja a készüléket)* Szóval még terítőt is horgolt a kedves felesége.

TOKODY De most már nem akarom feltartani, mert látom, hogy sok dolga van, és mindent egyedül csinál. Beszélék a feleségemmel... remélem, hogy semmi hírtelenséget nem követett el, amíg egyedül hagyta otthon... és lehet, hogy még ma visszajövünk! *(Kihátrál)*

SZIRTL *(egyedül)* De kár, hogy nincs itta Vencsike, és nem látja, hogy milyen rátermett vagyok! Nahát, Vencsike: gondoltad volna, hogy ez lesz belőlem? Amikor még szegények voltunk, és rendeltünk a Nyx nagyáruházból egy távcsövet meg egy étkészletet havi részletfizetésre, és a nyeraményakció során kisorsolták nekünk a háromhetes kéjutazást a görög szigetekre, ahol kiköltötted a Nándikát abból a nagy fekete tojásból, hahaha! Most meg? Amihez csak hozzányúltunk, minden a miénk lesz! Es ha mindenki lecsúszik, valakinek azért fölül is kell maradnia!

SZIJJÁRTÓ *(belép)* Talán éppen a Vencsikével társalog az étékkóstoló! Mert ha gondolataimmal együtt szétszóródom is, meg kell találnom azt az arcot, amelynek tükrében még egyszer, utoljára összedzsedhetem magamat!

SZIRTL Nem vagyok étékkóstoló. És nincs itt semmiféle Vencsike. - Idejött hallgatóni a fiatalúr?

SZIJJÁRTÓ Legyen szíves csodálatára méltatni azt az önmagában véve bámulatos körülményt, hogy kiléptem szülővárosom utcáira! Huszonkilenc évvel ezelőtt voltam utoljára megfigyelhető az utcán, huszonkilenc évvel ezelőtt! Maga akkor még a világon sem volt, maga étékkóstoló!

SZIRTL Sajnos annyira fiatal már én sem vagyok. És nem vagyok étékkóstoló. Ha életbiztosítást akar kötni a fiatalúr, akkor van egy speciális szolgáltatásunk -

SZIJJÁRTÓ Tudja mi az, huszonkilenc évet letölteni a négy fal között?

Még az ablakon sem nézhettem ki! Nem engedélyeztem magamnak! Mert ha azén szülővárosom keresztülnéz rajtam, akkor én hátat fordítok neki!!! - Azért jöttem, hogy bocsánatot kérjek. SZIRTL Tölem? Miért? Tölem senki sem szokott bocsánatot kérni.

SZIJJÁRTÓ Én csak azért is bocsánatot kérek. Mert én vagyok az em-

beri méltóság egyik utolsó képviselője, és amíg élek, addig nem csordulhat ki a botránkozás pohara. - Értésültem róla, hogy titkárom, Arnold milyen méltánytalanul és jóvátehetetlenül viselkedett. Szégyenletes döntését érvénytelennek nyilvánítom, és idesiettem, hogy személyesen tudassam önnel: továbbra is hűséges étékkóstolónak tekintem.

SZIRTL Megmondtam, hogy nem vagyok étékkóstoló.

SZIJJÁRTÓ Hiába mondta meg. Azt nem maga dönti el, hogy maga kicsoda és kicsoda nem. - Idehálgasson, Béla: nagyon félek. Meg akarnak mérgezni. Már csak magában bízom. Szépen kérem: ne hagyjon egyedül, Béla! Legyen a sorsom istene!

SZIRTL Nem vagyok a fiatalúr sorsának az istene. A fiatalúr sorsa kész röhej.

SZIJJÁRTÓ Jól van, Béla. Biztos magának van igaza. Csak mérgezzenek meg az örökösök! Csak herdálják el mérhetetlen vagyonomat, amelyet az emberiség és a magyar nép javára szántam! Már látom, hogy hiába hagytam el önként vállalt fogságomat! - Nézze, Béla: nekem nem is olyan fontos, hogy az étékkóstoló legyek. Inkább egy apró szívességre kérem: szőljön Vencsikének, hogy még egyszer, utoljára keresse fel szerény hajlékomat, szétszórj gondolataim összeszedetegetése végett. Megigéri?

SZIRTL Nem ígérek semmit. Végeztünk! Slussz! - Megváltoztak a viszonyok, fiatalúr!

SZIJJÁRTÓ Milyen igaza van, Béla! Viszonyokról jut eszembe: mérhetetlen vagyonom dús jövedelmeinek e hónap folyamán esedékes újabb részlete a Magyar Posta felelőtlen késlekedése jövőtől mind a mai napig nem érkezett meg. Nem volna kedve a Bélának oly módon kinyilvánítani segítőkézségét, hogy a szóban forgó mesébe illő jövedelemrész megérkezéséig hajlandó volna kölcsönadni egy kisebb összeget, mondjuk, ezeröttszáz forintot?

13. jelenet

Nyolc órai Vegyesmagazin. A Magyar Televízió műsora

MŰSORVEZETŐNŐ Az öngyilkosság elleni törvényjavaslat vitája tovább folyik az Országgyűlésben. A szavazásra feltehetőleg még ma este sor kerül. Most pedig hallgassunk meg egy-egy jellemző részletet a parlamenti pártok vezérszónokainak felszólalásából!

Az Országgyűlés plenáris ülése

MUTTHNYÁNSZKY ALBERT *(Nemzeti Munkapárt)* A kormány vállalja a felelősséget! Főleg a vállalhatót vállalja, és mellesleg a felelősöket felelteti! Ez a bonyolult kérdés a maga felelősségteljes voltában nem tolhatja félre a félig megoldott gazdasági és politikai sorskérdéseket! Felelősségem tudatában hangsúlyozom, hogy az előttünk álló feladatnak semmi köze a januárban várható újabb áremelkedésekhez!

MINK GYÖRGY *(Szociáldemokrata Egységfront)* A munkavállalók és a dolgozók nevében kijelentem és leszögezem, hogy a társadalmi egyenlőtlenségek és igazságtalanságok leküzdésével és visszaszorításával kell az öngyilkossági járvány és ragály elleni harcot és küzdelmet... úgyhogy nem is fejezem be a mondatot, mert az a lényeg, hogy a Szociáldemokrata Egységfront szavazótáborára nem jellemző az öngyilkosság!

LONDESZ KATALIN *(Piacgazdasági Társaskör)* Célunk a stabilitás és a fizetőképesség megőrzése és a gazdasági növekedés. Járványos öngyilkosság esetén romlik az ország nemzetközi megítélése, a többeáramlás esélye és a munkaerő kihasználtsága. Felhívom a munkaügyi miniszter urat figyelmét az öngyilkossági kísérlet miatt internálásra kerülő személyek megfelelő és hatékony és rentábilis foglalkoztatására.

VLADOVIC LÁSZLÓ *(Keresztényszociális Megújulás)* Azért a hagyományos európai-keresztény értékrend mégsem hagyható figyelmen kívül, képviselőtársaim! Az egyház álláspontja ebben a kérdésben nem hagy semmi kétséget, hívök és nem hívök! Járványos öngyilkosságokkal sohasem fogunk felzárkózni Nyugat-Európához, miniszterelnök úr! A Visszatartó Gárdák felállításával kapcsolatban megjegyzem, hogy önkormányzati hatáskörbe kell utalni őket, ugyanakkora történelmi egyházaknak is beleszólási jogot kell biztosítani.

CSERMÉNY FRIGYES *(Szabadelvű Párt)* Megkérdezem: vajon a törvény, amelyet a Szabadelvű Párt is támogat, nem áll-e teljes eltelében az emberi jogokkal, amelyeknek a Szabadelvű Párt a legfőbb védelmezője? Vajon a Visszatartó Garda meg tudja-e védeni a demokrácia intézményes kereteit? Nem volna-e helyénvaló a védekezés középpontjába kedélyszabályozó hormonkészítményeket állítani?

VEDRES JÁNOS JENŐ *(48-as Függetlenségi Mozgalom)* Pusztul a magyar! Fogatkozik a nemzet! Képviselőtársaim! Hát hogy fogok a választóim szemébe nézni a zalaegerszegi tisztújító gyűlésen? Azt fogják mondani: János bácsi, hát odafönt, Budapesten senki sem törődik a vidéki öngyilkosokkal?

MŰSORVEZETŐNŐ Befejezésül rövid beszélgetés következik Bartucz Lajos független képviselővel. A riporter Dékány Lázár.
 RIPORTER Itt állunk a Kossuth Lajos téren, miközben odabent folynak a szavazás előkészületei. Képviselő úr, miért vonult ki a szavazásról?
 BARTUCZ Mert a parlamenti pártok képviselői mindenről beszélnek, csak a lényegről nem!
 RIPORTER Ön szerint mi a lényeg?
 BARTUCZ Az, hogy öngyilkossági járványra igenis szükség van! Legyünk végre őszinték és nyíltak: a lakosságnak legalább egyharmada főlegesen! Nem akarok részletekbe menni, de vannak itt bizonyos társadalmi rétegek és etnikai csoportok, amelyeket nem kellene babusgatni és bátorítani, hogy mindenáron maradjanak életben!
 RIPORTER (ideges) Nem gondolja, hogy ez a felfogás alkotmányellenes?
 BARTUCZ Érről van szó! Módosítani kell az alkotmányt! Népszavazást kell kiírni! Már az év végén elkezdem az aláírásgyűjtést! Már a jövő héten! Már holnap! Érzem, hogy az idő kereke magával sodor! Nézzék csak, milyen szépen, gyorsan közeledik a kettes villamos!

14. jelenet

Vencsike lakása

SZIRTL (belép) Hát ezt úgy megszavazták, mint a pinty. Idenézz, Vencsike, milyen szép ajándékokat hoztam! Most már biztos vagyok benne, hogy van értelme az életnek! Te vagy az életem értelme! De mondd csak: mi ez a szétdobált holmi az előszobában?
 VENCSIKE Olyan kedves vagy, Béla, hogy már nem is lehetnél kedvesebb. Az a baj, hogy nagyon ritkán vagyunk négy szemközt, meghittén együtt. És lehet, hogy ezután még ritkábban lesz rá alkalom.
 VÁNDORKÖLTŐNŐ (előjön) Csinos kis csomagok! Ez mind az enyém?
 SZIRTL Te még mindig itt vagy? Az az igazság, hogy eszembe sem jutottál.
 VENCSIKE Azért, Béla, kedvesebb is lehetnél!
 VÁNDORKÖLTŐNŐ Vencsike, légy szíves, mondd meg neki!
 VENCSIKE Az a helyzet, Béla, hogy a Klaudia ma délután is olyan szépen vigyázott a Nándikára, amíg én tárgyaltam a minisztériumban, és átnézte a Nándika leckéjét, és gyönyörű mesét is mondott a Nándikának.
 VÁNDORKÖLTŐNŐ A Vencsike hasáról. És akkor jött a féltékeny Junó, és egy pálcával megérintette a Vencsike hasát.
 VENCSIKE Szóval a Klaudia ideköltözött, és mostantól velünk fog lakni.
 SZIRTL Micsoda?!
 KÖLTŐNŐ (többé nem vándor!) A Nándika cuccait átvittem a Vencsikéhez, a Vencsikétől pedig kihoztam a te cuccaidat. Kint van mindened az előszobában, ezentúl ott fogsz aludni. Én éjjel találok ki a költeményeimet, nappal alszom, és utálok, ha felébresztenek. (Kimegy)
 SZIRTL Ezt meg hogy értsem?
 KÖLTŐNŐ (visszajön egypár cipővel) A Vencsike pénzt keres, én verseket költök, te meg egy héten belül csödbe mégy, úgyhogy légy szíves, pucold ki a cipőmet. Ha nem világos prózában, elmondhatom versben is. (Szaval)
 Átvittem a Nándika cuccait
 Vencsikéhez, Vencsikétől kihoztam
 A te cuccaidat, és felhalmoztam
 Kint, ahol cipődet, az utcait
 Levetted: ott az előszoba!
 Ott fogsz aludni! Arra van az ajtó!
 Én éjjel költöm szívemből sóhajtot
 Verseimet, álmok közé dob a
 Prózai, ronda nappal, és utálok, Ha
 idő előtt megszakad az álom. A
 munkamegosztás így kétszeres:
 Én verset költök, Vencsi pénzt keres,
 Te meg csödbe fogsz menni, te ripók.
 Várnak a pucolnivaló cipők!
 SZIRTL Jézus Mária. Már csak ez hiányzott!
 KÖLTŐNŐ És amit most elszavaltam, az egy remekbe sikerült szonett, és az a címe, hogy *Biztatás Bélának*, és a szonett, az egy szigorú formai kötöttséghez igazodó tizennégy soros vers, és egy ilyen szonett hétezer forint plusz áfa. Holnap estig légy szíves, fizessd ki!
 - Vencsi, mi lesz már? (Beacsukja maga mögött az ajtót)
 VENCSIKE Béluskám, ugye most már elhiszed, hogy soha nem bír nálak megcsalni egy másik férfival!

Általános iskola.

Tanító néni, tanulók, Nándika

TANÍTÓ NÉNI Kedves gyerekek, most rendhagyó környezetóra lesz. Ugyanis felfüggesztették a munkaviszonyomat -
 EGY KISLÁNY A Roland papája telefonált az igazgató bácsinak, amiért szerepelni tetszett a tévében, és még aláírásokat is gyűjtött!
 TANÍTÓ NÉNI Ezt most hagyjuk. Most inkább arról beszéljünk, hogyan képzelitek az életet. Mi lesz veletek, amikor majd felnőttek lesztek?
 MÁSIK KISLÁNY Én soha nem leszek felnőtt, a felnőttek olyan szemetek! Tisztelet a kivételnek.
 TANÍTÓ NÉNI Ne beszéljétek össze vissza, tessék jelentkezni! Mit nézegettek annyira?
 EGY KISFIÚ Ildikó néni kérem, bepöccöl az ablakon egy darázs!
 TANÍTÓ NÉNI Egy darázs! Na és! Biztosan ő is hallani szeretné, hogy milyen lesz az élet, ha majd felnőttek lesztek! Próbáljátok elképzelni, milyen lesz húsz év múlva egy átlagos, szürke hétköznap! - Tessék, Irénke!
 IRÉNKE Hát az úgy lesz, hogy húsz év múlva fölkelek, megmosakodom, reggelit készítek, elküldöm a gyerekeimet az iskolába...
 TANÍTÓ NÉNI Gyerekeid is lesznek? Nagyon jó! Mondd tovább!
 IRÉNKE Lemegek vásárolni, rendet rakok, bekészítem az ebédet a mikrohullámú sütőbe, aztán szépen kilakozom a körmeimet, aztán fölmegek a tizedik emeletre, és kiugrom az ablakon.
 TANÍTÓ NÉNI És ezt ilyen biztosan tudod előre?
 IRÉNKE Az anyukám is mindig azt mondja, hogy nem bírja tovább, és kiugrik az ablakon.
 TANÍTÓ NÉNI Akkor most halljunk valakit, aki nem így képzel. Halljunk például a Rolandot.
 ROLAND Húsz év múlva nagyon erős leszek, és fölkelek, mosakodom, reggelizek, betárazom a Kalasnyikot, lövöldözni kezdek, és nagyokat röhögök, hogy az emberek lehasalnak meg rohangásznak.
 TANÍTÓ NÉNI Azért ne hidd, hogy olyan könnyű Kalasnyikot szerezni.
 ROLAND Dehogynem! Kirabolok valami gazdag nőt, olyat, mint a Nándika mamája. Es fogom a pénzét, és kimegyek a Zsibogóra, és én ott ismerek egy ukrán kamionsofőrt -
 TANÍTÓ NÉNI Nem szeretnék húsz év múlva találkozni veled!
 ROLAND Á, addigra már az Ildikó néni ügyis rég öngyilkos lesz.
 TANÍTÓ NÉNI Új le, de nagyon gyorsan! Hogy merészelsz ilyen mondanivalót? Nem szégyelled magad?
 ROLAND Én csak azt mondom, amit mindenki gondol. Az apám azt mondta, hogy túl sok ember van, és aki főlegesen, az tűnjön el. Meg azt is mondta, hogy legjobb ráfeküdni a sínekre, mert azt nem lehet megúszni gyomormosással.
 TANÍTÓ NÉNI Akkor beszéljünk valami másról.
 IRÉNKE Ildikó néni kérem, a darázs odarepült a Nándika táskájára, mert a Nándikánál van egy tubus méz!
 TANÍTÓ NÉNI A darázsnak nagyon jó Szaglása van, és messziről megérzi a méz illatát. És azért van sárga-feketére csíkozva, hogy ezzel figyelmeztesse a többi állatot, hogy szúrós fullánkja van, és veszélyes méreg van a potrohában. Ha például egy kutya játékból bekap egy darazsat, akkor egész életére megtanulja, hogy az ilyen csíkos rovarokat békén kell hagynia. Csak az a baj, hogy a tanulsággal nem sokra megy, mert megdagad a gégéje, és megfullad. - Te meg mi-nek hozol az iskolába mézes tubust, Nándika?
 NÁNDIKA Mert az anyukám most gyártott kilencvenczer darabot ebből a tubusból, és egy kedélyszabályozó hormonkészítményt fognak beletölteni, aminek az lesz a neve, hogy Édes Élet.
 TANÍTÓ NÉNI Édes Élet, nem is rossz; Mutasd csak? (Szopogatja a tubusból a mézet) Édes Élet! Édes Élet! - Látjátok, a darázs is meg akarja kóstolni az Édes Életet! Az élet akkor édes, ha az ember megküzd a boldogságért, és nem várja nagyra tátott szájjal, hogy beleröpüljön a sült galamb. Nézzétek, milyen nevétséges, ha valaki tátott szájjal várja a szerencsét! (Kitátja a száját)

A gyerekek nevetnek

ELSŐ KISLÁNY Odanézzetek! Lenyelte a darazsat!
 ROLAND Előre megmondtam, hogy öngyilkos lesz!

Ildikó néni összerogy, a gyerekek kiviszik. Nándika egyedül marad a tanteremben

NÁNDIKA Istenek! Istenek!
 ISTENÉK (bejönnek az ajtón és az ablakon) Honnan tudod, hogy itt vagyunk?
 NÁNDIKA Még emlékszem rátok.
 ISTENÉK Mi is emlékszünk rád, Nándika. Ott voltunk, amikor kiköltött a mamád egy nagy, fekete tojásból.
 NÁNDIKA Kívánhatok tőletek valamit?
 ISTENÉK Három kívánságodat meghallgatjuk. De jól gondold meg, mit kívánsz!

NÁNDIKA Azt kívánom, hogy az emberek, legyenek jók és boldogok, és ne haljanak meg soha.
ISTENEK Lehetetlent kívánsz. Az emberek akkor boldogok, ha rosszak lehetnek, és csak azért képesek a jóra, hogy rosszságuk annál égbekiáltóbb legyen. Az emberek ahelyett, hogy becsülnék az életet és megvetnék a halált, inkább a halált becsülik és az életet vetik meg. Ezt a kívánságodat nem teljesítjük.
NÁNDIKA Akkor azt kívánom, hogy érjen véget az öngyilkossági járvány.
ISTENEK Lehetetlent kívánsz. Az emberek eldobták a bölcsességet és okosságot kívántak a helyébe. Eldobták az okosságot, és gazdagságot kívántak a helyébe. Eldobták a gazdagságot, és biztonságot kívántak a helyébe. Eldobták a biztonságot, és nem maradt semmiük. Nem vehetünk el tőlük olyasmit, amit nem tudunk nekik adni, és nem adhatunk nekik olyasmit, amit nem fogadnak el. Ezt a kívánságodat nem teljesítjük.
NÁNDIKA Akkor azt kívánom, hogy legalább a mama ne kapja meg a járványt!
ISTENEK Lehetetlent kívánsz. A mamádra haragszanak az istenek. Ezt a kívánságodat nem teljesítjük. Es most magadra hagyunk, Nándika. Ne hívjal minket soha többé!

Az istenek elvonulnak. Egyik Isten visszafordul

AZ EGYIK ISTEN Én megsajnálalak, Nándika, mert látom, hogy jó szíved van, és én nem haragszom olyan nagyon a mamádra, mint a többiek. Egyik kívánságodat okvetlenül teljesíteni fogom, csak még azt nem tudom, hogy melyiket.
NÁNDIKA Köszönöm szépen.
AZ EGYIK ISTEN Viszont én is kérek valamit: engesztelő áldozatot kell hoznod. Mit tudsz felajánlani?
NÁNDIKA Neked adom az összes legóköckémet, amelyekből azt a nagy tornyot építettem! Meg a Grimm legszebb meséit! Meg azt az üveggolyót, amit a Bélától kaptam!
AZ EGYIK ISTEN Ez mind kevés.
NÁNDIKA Akkor neked adom adom lelki szerveimet, amelyekkel egyszer már láttam az istenek közt a mamát.
AZ EGYIK ISTEN Kéves.
NÁNDIKA Akkor neked adom életem hátralevő részét.
AZ EGYIK ISTEN Életed hátralevő részét elfogadom. Es hogy erről emlékeztető is legyen, elviszem a hajadat. *(Levág egy fűrtöt Nándika hajából)* Vigyázz, Nándika: mostantól bármikor eljöhettek az engesztelő áldozatért! *(Kilép az ablakon)*
ROLAND *(az ajtón belép)* Hát te mit keresel itt? Biztosan lopni akarsz, igaz? Na, várjál csak, majd én is lopok egy-két nívósabb cuccot! *(Kiborogtatja az iskolatáskákat, válogat)*
NÁNDIKA Megmentettem a mamát! Megmentettem a jó embereket meg a rossz embereket, meg az összes többi embert!
ROLAND Micsoda hülyeségeket dumálsz! Úgy is nézel ki! - Te mindig ilyen debilisen voltál megnyirva? *(Megtapoossa a kiszórt holmit, majd az ajtóhoz rohan)* Ide gyertek! Nézzétek, mit csinálta Nándika!

Vége a második résznek

HARMADIK FELVONÁS

A szabad világ szabad ege alatt

16. jelenet

*A volt Hunfalvy-ház kapuja előtt.
Linczenboldt, a Tapír testőreivel. Jön Vencsike*

VENCSIKE Mi történt itt?
LINCZENBOLDT Itt az történik, hogy kisebb elszállításokra kerül sor. Attól tartok, hogy leszerelejk a gépeket.
VENCSIKE Magának ehhez nincs joga! Mit keresnek itt a Tapír testőrei?
LINCZENBOLDT A magam részéről nem ismerek semmiféle Tapírt, ezek a kisiújk a Józsefvárosi Visszatartó Gárda tagjai, és tessék, itt a hivatalos utasítás a nyolckerületi Visszatartó Parancsnokságtól. Tessék, itta parancsnok úr aláírása: doktor Sztagiray Arisztotelész.
VENCSIKE Mindent értek! A Tapír! A gazember! Nem, ezt végképp nem értem. Ez képtelenség. Ez aljasság.
ARNOLD *(a kapuból)* Ne tessék bemenni a házba. Nincs megengedve. Amíg be nem fejeztük a helyszíni szemlét.
VENCSIKE A fiatalúr titkára! Maga hogy kerül ide?
ARNOLD Fogalmam sincs, miféle fiatalúrról tetszik beszélni. Egyes fiatalurak és fiatal hölgyek nagyon rá fognak fizetni. Akik azt remélték, hogy büntetlenül hasznot húzhatnak mások szerencsétlenségéből.
VENCSIKE Egy szót sem értek az egészből!
ARNOLD Ön a nemrég hatályba lépett öngyilkossági törvény értelmében azzal gyanúsítható, hogy tragikus hirtelenségre való felbujtást

folytat. Eddig négyszázötven zsurorodó nejlakonporsót foglaltunk le mint bűnjelét. Holnap tíz óra harminckor szíveskedjék befáradni a kapitányságra, tessék, az idézés.
LINCZENBOLDT Ez meg felszólítás a kötelező védőoltásra.
ARNOLD Itt szíveskedjék aláírni, hogy átvette.
LINCZENBOLDT Nekem is! Nekem is!
VENCSIKE Nem értem. *(Telefont vesz elő)* Halló! Jó napot, én vagyok. Szíjjártó helyettes államtitkár urat keresem. Igen, értem. Majd megpróbálom később. Értem. *(Elteszi a telefont)* Nem értem! - És hol van Nándika? Hol a gyerek?
ARNOLD Az a kis vakarcs? Nem tudom, hogyan tetszik nevelni azt a gyereket. Rábizonyították, hogy lopott az iskolában. LINCZENBOLDT Magával vitte verset mondani az ismert költő, Rím-kovács-emlékérmes, Medve Imre-díjas.
VENCSIKE Végképp nem értem. Ferenc! Ferenc!!! Tűzzön ezerrel! Megkeressük a Szíjjártó fivéreket!
LINCZENBOLDT Nem értem! Nem értem!
ARNOLD Majd én megmagyarázom.
LINCZENBOLDT Ja, kérem, megmagyarázni én is tudom.
ARNOLD Nem értem! Nem értem!
LINCZENBOLDT Majd én megmagyarázom.
ARNOLD Ja, kérem, megmagyarázni én is tudom.

17. jelenet

Tömő utca, Szirtl irodája előtt. Özvegyek és árvák az utcán

ÖZVEGYEK ÉS ÁRVÁK *(agresszívek)* Szirti, velem ne szórakozzék! - Itt a halotti bizonyítvány, mit akar még? - Nem hisz a gyászjelentésnek, drága jó Szirti úr! - Szegény apukám, ha meg nem halt volna, szétverné a pofáját! - A teljes összeg háromnegyedét, most azonnal! - Tegnap délután óta itt várok, meddig várjak még?!
SZIRTl *(jön)* Hölgyeim és uraim, az élet állhatatlansága és bizonytalansága -
EGY ÖZVEGY Pofa be! Fizet vagy nem fizet?
SZIRTl Higgyék el, hogy az önök fájdalma nekem is fáj! A szerencsétlenség az embereket közelebb kell, hogy hozza egymáshoz, és én ennek tudatában cselekszem. Ügyfeleink sajnos mind elhaláloztak, méghozzá tragikus hirtelenséggel, de azért egy kivétel van: Tokody Vilmos nevű ügyfelünk szerencsére él és virul, a jelek szerint. Ugyanakkor ennyi követelést - nem vitatom, jogos követelést! - egy kissé nehéz volna egyszerre kielégíteni, úgyhogy kérem szíves megértésüket.
TAPÍR *(kiszáll egy katonai járműből, egyenruhában)* Mi a probléma? Szóval már megint a Szirti. Hallod-e, te Szirti, egy kicsit sokat kell veled foglalkozni.
ÖZVEGYEK ÉS ÁRVÁK Tessék intézkedni! Letartóztassa, le, le le! Ne tartóztassa, mert akkor tuti, hogy nem fizet!
SZIRTl De hát én a barátod vagyok, és te még a múltkor egy kedves-aranyos Tapír voltál -
TAPÍR Hogy merészelsz beszélni velem, te mocsadék? - Szirti úr, ez itt egy idézés, holnap, fél tizenegyor szíveskedjék megjelenni. Ez meg a felszólítás kötelező védőoltásra. No, mi lesz már? Kérvényt kell benyújtani, hogy kinyissa azt a kurva irodát? - Hölgyeim és uraim, nem akarok tippeket adni, de nem nézek oda, ha esetleg valami mozdíthatót találnak odabent. - Nekem ugyanis ki fogja fizetni a biztosító.
Özvegyek és árvák nyomulnak be az irodába, törnek-zúznak
SZIRTl De hát miért? Arisztotelész úr, miért?
TAPÍR Te az én barátom vagy, és én a jobb kezemmel magasba emelelek, a bal kezemmel pedig visszahullajtalak. - Várj egy kicsit! Hadd hullajtsak még egy apróságot utánad! Mit szólnál hozzá, ha Szíjjártó fiatalúr örökösei a kezébe nyomnának egy kis kapszulát? Olyasfélét, mint ez? És ha megkérnének, hogy a nyelved alatt -?
SZIRTl Nem vagyok egy áruló típus.
TAPÍR Ezt gondolni szabad. Ezt mondani szabad. Ezt átélni nem szabad. Vigyázz Béla, mert ez lesz az utolsó dobásod! *(Bemegy az irodába)*
A járműből egyenruhás Visszatartók szállnak ki, elállják a kijáratot. Jön egy gyászruhás asszony három kislgyerekekkel
ASSZONY Jó napot kívánok, elnézést. Szirtl Béla Első Magyar Magánbiztosítót keresem. Ugyanis...
SZIRTl Ne is mondja meg a nevét! Fogadjunk, hogy kitalálom! Felteszem az egész irodámat a maga gyászfatyvas kiskalapja ellenében! És most figyeljen! Az első betű T, mint terror. Igazam van? Na, ugye. A második betű O, mint orr, „terr” nélkül. Mint egy zsebkezdő után sóhajtozó, könnyektől kivörösödött orr! Özvegy Tokody Vilmosné-

hoz van szerencsém, igaz? Nyertem, haha! (*Lekapja Tokodyné fejéről a kalapot*) Azért jött, hogy fölvegye a pénzét, igaz? A teljes összeg háromnegyedét, igaz? Fáradjon be az irodába, érezze ott-hon magát! Nyertem egy kalapot, haha! Itta kalap! Kinek kell a kalap? (*Elrohan*)

18. jelenet

Kocsiút az éjszakában.

A volánnál Ferenc, a hátsó ülésen Vencsike, mellette Szíjjártó György

VENCSIKE Államtitkár úr, valami nagyon rosszat sejték.

SZÍJJÁRTÓ GYÖRGY Már csak éjfélig vagyok államtitkár, utána meg, de az még titok. Nézze, Vencsike, minden rosszban van valami jó. Például az öngyilkossági járvány meg fog szűnni vagy legalábbis elveszíti jelentőségét. Különbözik van ám nekem saját kocsim, úgyhogy a Vencsikének csak egy szavába kerül, és kiszállok. Óbudára szeretnék eljutni, a Bécsi útra.

VENCSIKE Ferenc! Óbuda, Bécsi út. - Nagyon kérem, ne szórakozzék velem. A múltkor azt ígérte -

SZÍJJÁRTÓ GYÖRGY Nem ígértem semmit. Ja, igen, egy pillanatra majd álljunk meg a Jászai Mari téren, majd mutatom, hogy hol. - Hát az a helyzet, hogy a zsgorodó nejlonkopsorsó nem felel meg az európai egészségügyi szabványoknak. És maga ezt elfelejtette közölni velünk.

VENCSIKE Micsoda? Ez aljasság! Ez csalás!

SZÍJJÁRTÓ GYÖRGY Asszonyom, ha önnek ez a hozzáállása, akkor talán forduljon bírósághoz. - Itt álljunk meg, a játszótér mellett.

VENCSIKE Ferenc! A játszótér mellett!

SZÍJJÁRTÓ KÁROLY (*beszál a hátsó ülésre*) Kézcsókom, Vencsike! Szervusz, Gyuri! Megyünk a temetőbe? Hányan vannak?

SZÍJJÁRTÓ GYÖRGY Legfeljebb tizenkétezeren. De még van esély a megegyezésre, és akkor elmarad a tömeges feltámadás. De már a Farkasréti-ben is mozogólnak -

SZÍJJÁRTÓ KÁROLY Te Gyuri, és ezért kellett ezt a hülyeséget bedobni a paksi atomerőművei, a halottak miatt?

SZÍJJÁRTÓ GYÖRGY Ja, hogy beomlik a védőburkolat? Nem, ezt azért kellett, hogy egy kicsit megijesszük a szerbeket. Nagyarányú csapatösszevonásokat hajtottak végre Zombor térségében. De nem kell megijedni, Kecskemét alatt kiépítettünk egy nagyon erős védelmi vonalat.

SZÍJJÁRTÓ KÁROLY Én csak attól félek, hogy majd vidéken is feltámadnak a halottak, és nem tudjuk majd megkülönböztetni őket az élőkétől. - Asszonyom, sajnós van egy rossz hírem. Nem született megállapodás a hormonális kedélyszabályozóról. Ja, igen, egy pillanatra majd álljunk meg a Kiscelli úton, majd mutatom, hogy hol.

VENCSIKE És ez azt jelenti -?

SZÍJJÁRTÓ KÁROLY Sajnos ez azt jelenti. - Te, Gyuri ... na, mindegy. Nem tudjuk átvenni az ön által gyártott műanyag tubusokat. Azt ajánlom, forduljon bírósághoz.

VENCSIKE Végem van. Ferenc! Ferenc! Csináljon valamit! FERENC Itt csak én csinállok valamit. Vagy nem? Én vezetem a kocsit. Vagy nem?

SZÍJJÁRTÓ KÁROLY Te, Gyuri, ha esetleg mégis kitér a feltámadás?

SZÍJJÁRTÓ GYÖRGY Teljesen tanácstalan vagyok.

SZÍJJÁRTÓ KÁROLY Az a lényeg, hogy meg lehessen különböztetni őket az élőkétől. Mert aki egyszer már meghalt, az meg van halva, még akkor is, ha pontosan úgy beszél meg mozog, mint a többiek. Valami megkülönböztető jelzés viselésére kell őket kötelezni. Aztán internálni lehetne őket, mint az öngyilkosjelölteket, meg a külföldről visszatérőket, meg akik nem szereztek meg a kötelező védőoltást. - Itt álljunk meg, a borozónál.

VENCSIKE Ferenc! A borozónál!

TAPÍR (*egyruhában, kintől integet*) Heló!

VENCSIKE Tudják maguk, hogy ki ez az ember?

SZÍJJÁRTÓ GYÖRGY Ez az ember egy ember.

SZÍJJÁRTÓ KÁROLY De csak egy szavába kerül a Vencsikének, és kiszállok.

TAPÍR (*beül előre*) Szervusz, Gyurikám. Szervusz, Károly. Mindent el-mondtatok neki?

SZÍJJÁRTÓ KÁROLY A lényegét kivéve mindent.

TAPÍR Akkor én elmondom a lényegét. Az örökösök egy kicsit megnehezelték rád, husikám. Mert az nem elég, ha valakinek jó alakja van, és hozzá még szív alakú arccsókája is. Megmondtuk, mi kell: irány a fiatalúr, a Béla kóstoljon, te meg szedd össze. Mármint a gondolatait. Hogy úgy mondjam, nem váltottad be a hozzád fűződő reményeket.

FERENC Nem akarok beleszólni, de még beválthatja.

TAPÍR A maga reményeit meg a sebességet, azt igen! - De különben senkinek sem kell a zsgorodó nejlonkopsorsó a csappantyús műanyag tubus, és ami még szomorúbb: te sem kellesz, husikám!

SZÍJJÁRTÓ KÁROLY Tapírkám, te tényleg filozófia szakos voltál?

TAPÍR Hát persze. Én írtam a Nikomakhoszi Etikát, de az nagyon régen volt. Ki van adva a tűzparancs?

SZÍJJÁRTÓ GYÖRGY Tűzparancs halottak ellen? Talán a tűzparancsolatra gondolsz! Demokratikus jogállamban a halottakat nem szokás megölni. - Itt álljunk meg, a főbejártnál.

VENCSIKE Ferenc, tépjén tovább, ezerrel!

TAPÍR Ferenc, a főbejártnál!

SZÍJJÁRTÓ KÁROLY (*fivérével együtt kiszáll*) Kellemes utazás volt, jó éjszakát.

TAPÍR (*kiszáll*) Mindnyájan bízunk benne, hogy itta világvége; sajnós nem így van. Vagy ha mégis, az már nem lesz az igazi.

VENCSIKE Hát most mi lesz, Ferenc? Mindenki elhagyott. Csak te maradtál nekem, Ferenc. Meg ez az autó. Meg ez a csincsillabunda. FERENC Én is... elhagyom magát... Vencsike...

VENCSIKE Miért... Ferenc... miért...?

FERENC Mert én... egy utolsó... gazember... vagyok...

VENCSIKE Nem érdekel...

FERENC Te meg... egy olyan nő vagy... akit általában... elhagynak a férfiak...

VENCSIKE Lassabban... lassabban...

FERENC Es... az autót is... ellopom...

VENCSIKE Jaj, de jó...

FERENC És a bundát is... ellopom... Képzeld csak el... milyen sok kis állatot... kellett ehhez a bundához... megölni...

VENCSIKE Még! Még!

FERENC Ilyenkor még... járnak a buszok... Vigyázz magadra, Vencsike! (Beül az autóba, *indít, elhajt*)

VENCSIKE (*egyedül*) Megcsaltam a Bélát... egy férfival!

19. jelenet

Tetőterek, padlásfeljáró.

A Szirtl család megmaradt holmija nagyrészt már fel van hordva. Hebecki, Hebeckiné és más lakók segítenek. Éppen egy kanapét hoznak fel a lépcsőn

VENCSIKE És mi lesz velünk, ha esik az eső?

HEBECKI Azt mondta a rádió, hogy október utolsó hetéig jó idő lesz, addig meg úgyis minden elrendeződik. Azt hiszi, Vencsike, hogy nekem talán könnyű? Eladják a házat, jön az új tulajdonos, aztán egy kukkot sem tud magyarul. Én így mutatok, ő meg így csinál a fejével. Aztán úgy mutatok, ő meg úgy csinál a fejével. - A kisasszony is ideköltözik a tetőre? Semmi közöm hozzá, csak azért szólok, mert nincs bejelentve, és most nem olyan időket élünk. De tényleg semmi közöm hozzá. -- Villanyt a lépcsőházi világításról lehet lecsatlakoztatni, de úgy, hogyne vegyem észre. A szennyvizet meg az egyebeket az ereszcsonnába, de úgy, hogy azt se vegyem észre. Értjük egymást?

VENCSIKE Köszönöm, Hebecki úr. Nagyon jó hozzánk, Hebecki úr.

HEBECKI Másokat is kilakoltatnak, mégis túlélnek.

HEBECKINÉ A Bogdánknak is többször megmentették az életét, mégsem dőlt össze a világ. Na, viszlát, jó pihenést.

HEBECKI Aztán, ugye, nem csinálunk semmi hülyeséget, mert most nem olyan időket élünk!

Feleségével és a többi lakóval együtt lemegy a lépcsőn

KÖLTÖNŐ Azt értem, hogy lefoglalták a lakást, de nekem igazán megengedhették volna, hogy ottmaradjak. Hátzetőn még soha nem volt ihletem. Most hová húzódjam félre, ha a költeményeim akarok dolgozni?

SZIRTIL Idenézzetek! Csináltam egy másolatot a padláskulcsról!

(*Kinyitja a padlásajtót*)

VENCSIKE Nem érdekel a padláskulcsod. Inkább azt mondd meg, hogy hová tetted a gyereket!

SZIRTIL Kicsodát? A Nándikát?

VENCSIKE A Nándikának a kisujja is ezerszer többet ér, mint egyesek tetőtől talpig!

SZIRTIL Nem arról volt szó, hogy az ihletett barátnéd vigyáz a

Nándikára, és hogy magával viszi az EMKE-aluljáróba?

KÖLTÖNŐ De nagyra vagy azzal a szemetes aluljáróval! Ha tudnád, hogy a Nándika milyen hamisan énekelt! Alig volt bevételünk! - Aztán, aztán... aztán elkísértem az iskolába, színjátszó szakkörre. Úgyhogy most biztosan ott van.

VENCSIKE De hát sohasem járt színjátszó szakkörre. Rádadásul ki van tiltva az iskolából.

KÖLTÖNŐ Hát most ki van tiltva, hát most bejár. Kapott egy jó szerepet. Ő a gonosz angol tábornok, akit foglyul ejtenek az indiánok. (Szavai)

Vitorlás csónakban dühöng az angol,

Az angolok tábornoka tökrészeg.

Fogja vállán Gajuvuvárát,

Kezét a kebelébe dugja,

Nyög és rőfög, mint a disznó:

Ó, ó, ó!

Kösz, hogy kinyitottad a padláskát, Béla. Ha megengeditek, visszavonulnék a pókhálók közé. (Szaval)

Elhúzódok a pókhálók közé,
Hol pókhálós fantáziával költök,
S a költemény, amit kiöltök,
Vagy műretek lesz, vagy egy nagy izé.
(Bemegy a padlásra)

VENCSIKE Hát most új életet kezdünk.

SZIRTL Vagy legalábbis befejezzük a régít. Azén barátom, aki mellesleg neked is a barátod, a jobb kezével a magasba emelt, aztán a bal kezével visszahullajtott, és azt mondta, hogy van még egy utolsó dobásom. Vagy gazember leszek, vagy elkapom a járványt. Mint egy labdát. Vagy mint egy hulló falevelet. Vagy mint ezt a szép kis rózsaszínű kapszulát.

VENCSIKE Mit akarsz ezzel mondani, Béla?!

SZIRTL Ha elkapom a járványt, akkor mindennek vége. Ha beadom a kapszulát a fiatalúrnak, akkor engem kapnak el, és akkor is mindennek vége, csak lassabban. Ha nem csinállok semmit, akkor elvisznek, és akkor se vége, se hossza. Gyűlölöm a világot, de nem tudom elpusztítani, ezért inkább magamat pusztítom el.

VENCSIKE Ha gyűlölöd a világot, az a te bajod, Béla, de ha nem haragszol, én is része vagyok a világnak, és légy szíves, engedd meg, hogy legyenek illúzióim. Hadd higgyem azt, hogy az életnek megvan a maga szépsége, még akkor is, ha ez hülyeség.

KÖLTŐNŐ (előjön) Legyetek szívesek, ne ordítogatok. Zavartok a költszetben, ha nem vennétek észre. Van fogalmatok róla, mi játszódik le a költői fantáziában, amíg undorítóan és kicsinyesen civakodtok? (Szaval)

A költői fantáziában egy
Eszményel és hazugsággal elegy
Princípium szül és gyilkol belül,
A világ zajától függetlenül!

SZIRTL Jó, jó. Kösz, hogy szóltál.

VENCSIKE Írjál a Bélának egy költeményt, amelyből megérti, hogy csak azért is van értelme az életnek!

KÖLTŐNŐ Olyat én csak pénzért. És a Bélának pénzért sem.

SZIRTL Menj csak vissza nyugodtan.

A Költő visszamegy, Szirtl rázárja a padlásajtót

Minden ember különálló világ, és abban a világban, ami te vagy, esetleg van értelme a saját életednek; abban a világban pedig, ami én vagyok, az élet is csak halál nyitott szemmel. Az öngyilkosság egyszemélyes világforradalom. Történeti szükségszerűség a saját világtörténetemben. Megdöntöm a világ uralmát önmagam fölött, és miközben meghalok, megszüntetem halálom okait.

VENCSIKE Ez filozófia, én ehhez nem értek.

SZIRTL Nézz fel az égre! Nem látod, hogy milyen üres? Az Isten is öngyilkos lett. Valamikor nagyon régen megölte magát, és itthagya a gyermekeit egyedül: tessék, éljete, ahogy tudtok, aztán dögöljetek meg!

VENCSIKE Tudom ám, hogy miért beszélsz ilyen sokat: hogy addig se kelljen a szádba venni a kapszulát. Mert nem mered megcsinálni. Mert nincs benned akaraterő. Annyi saját akarat nincs benned, mint ez itt!

KÖLTŐNŐ (a padlásajtó mögül) Az istenfáját, maradjatok már!

SZIRTL (a tetőterasz korlátja felé taszítja Vencsikét) Az ember a saját akaratából csak lejjebb kerülhet! Ha nem hiszed, ugorjál! Itt van alattunk négy emelet, hadd lássuk, mire jó a saját akaratod! Vagy fel, vagy le!

VENCSIKE Béla! Béluska! Mit csinálsz? Meg vagy örülve?

SZIRTL (megpróbálja Vencsikét átbillenteni a korláton) Vagy fel, vagy le!

VENCSIKE Segítség!

Dulakodás

KÖLTŐNŐ (dörömböl) Hát ez több a soknál! Kinyitni! Kinyitni!

SZIRTL Te az én istennőm vagy, és én a jobb kezemmel magamhoz öllelek, a bal kezemmel pedig a mélybe taszítalak!

VENCSIKE Segítség! Segítség!

KÖLTŐNŐ (dörömböl) Segítség! Segítség!

Hebecki és más lakók felrohannak a tetőteraszra

HEBECKI Mi történik itt?

SZIRTL Segítség! Segítség!

HEBECKI Most mi van? Maguk itt ölik egymást?

SZIRTL Elkapta a járványt! Le akar ugrani!

VENCSIKE Gyilkos! Öngyilkos! Megölöm! Segítsenek már!

HEBECKI Ne nyúljatok hozzá! Hátha fertőz!

SZIRTL Elnézést a kellemetlenségért. Idegösszeomlást kapott szegénykém. Tudják, annyi kellemetlenség ért minket mostanában.

VENCSIKE Hazudik! Meg akar ölni! Jobb kezével a magasba emelt, ugye? Bal kezével visszahullajtott, ugye? Egyszemélyes világforradalom, ugye? Rohadt mocsok pribék! Utolsó strici! Nesze!

Pofozza, rugdossa és karmolja Szirtlt, aki mindezt simogatásokkal és csókokkal igyekszik viszonzni

SZIRTL Vencsikém, aranyoskám, nincsen semmi baj. Látod, hogy nem bánt senki. - Tudják, a gyerek nem jött haza az iskolából, szegénykém aggódik érte.

VALIKA Nyugodj már meg, Vencsike. (Beledőf egy injekciót) A Béla olyan egy bumburnyák, hogy háromig sem tud számolni, és nézd meg, hogy mégis milyen rendes!

HEBECKI Nekem sajnos kötelességem jelteni, hogy öngyilkossági kísérlet forog fenn. Igazán sajnálom, de a törvény alól nem lehet kibújni!

HEBECKINÉ Tégy jót, és tessék, ez a hála! - Nekem az ilyen leugrálló felülakók nem kellene!

VALIKA Ki garantálja, hogy fél óra múlva nem fog megint leugrani?

Helikopterzúgás

SZIRTL Hebecki úr, én vállalom a felelősséget! Bizalom is van a világon! Vagy nem? Végére is emberek vagyunk, mégha rongy emberek is.

VENCSIKE (már elkábulva) Le akart lökni... a korláton... a Béla...

HEBECKI Sajnos nekem kötelességem -

SZIRTL És az emberi szívnek nincs kötelessége?!

A zúgás erősödik. Egy hágcson visszartartó-gárdisták ereszkednek le a tetőre

I. VISSZATARTÓ Öngyilkossági kísérlet, egyértelmű. Ne is tagadják.
II. VISSZATARTÓ Igazolványt lesz szíves. De gyorsan, mert fogy a benzín.

SZIRTL Azért, mert szegény Vencsikém egy pillanatra elhagyta magát -

I. VISSZATARTÓ Nincs дума! Ha már itt vagyunk, valakit el kell vinni!
SZIRTL Én vagyok az élettárs! Én voltam itt, és én vagyok a felelős azért, hogy mi történt és mi nem történt! Szó sincs öngyilkossági kísérletről! Tudják mit? Én voltam a tettes! Le akartam lökni az utcára! Tessék, itt vagyok! Engem vigyenek el!

VENCSIKE Ha... zu... dik...

VALIKA Hazudik! Meg akarja menteni, mert szereti ezt a ribancot, amilyen hülye!

SZIRTL Megmondjam, hogy miért csináltam? Féltekenységből! Mert ez egy közönséges ribanc!

Az egyik Visszartartó jeleket ad a másiknak

Tessék, tartóztassanak le! Mert amikor először járt nálunk az Arisztotelész doktor úr... a Tapír... Na, gyerünk, mi lesz már!

I. VISSZATARTÓ Na, nem, közönséges bűnügyekkel nem foglalkozunk.

II. VISSZATARTÓ Velünk ne szórakozzanak, mi elit alakulat vagyunk. Menjenek a rendőrségre, őket verjük át!

Felmásznak a hágcson, a helikopterzúgás elhalkul

HEBECKI Azért nem eszik olyan forrón a kását!

VALIKA Nahát, ez a Béla! Ki hitte volna, hogy ilyen rendes!

HEBECKINÉ Kicsit hülye és nagyon rendes. Mit adnék érte, ha nekem ilyen férjem lehetne!

VENCSIKE Ha... zu... dik...

VALIKA Persze hogy hazudik. Azért hazudik, mert nagyon rendes.

HEBECKINÉ Szegény Vencsike. Én is ki lennék bukva a helyében. Egy ilyen kilátástalan háztetőn.

VALIKA Vigyük le hozzám. Most ment el a barátom, szinte még párolog az ágy.

HEBECKI Inkább hozzánk, a földszintre. Onnét nincs hová leugrani. - Hát, Béla, szívből gratulálok. Mégiscsak van egy kis emberség ebben a kíméletlen világban.

Leviszik Vencsikét. Szirtl egyedül marad

SZIRTL Na, most már előjöhetsz, te múzsasúrtmány!

KÖLTŐNŐ (előjön) Mindent láttam és mindent hallottam. És mindent el is mondok, te szörnyeteg!

SZIRTL Szörnyeteg vagyok? Én vagyok a szörnyeteg? Hát akkor megmutatom, hogy mekkora szörnyeteg vagyok! Láttál már ilyen pompásan fejlett szörnyeteget?

KÖLTŐNŐ Ne nyúlj hozzám! Te disznó, pfuj! Én undorodom a férfiaktól! Különb is, be vagy aranyozva, és a járvány miatt - Hagyd abba! Nem! Könyörgök, ne csináld! Béla! Béluska! Drága Béluskám...

20. jelenet

Nyolc órai Vegyesmagazin. A Magyar Televízió műsora

BEMONDÓNÓ Kedves nézőink, mindenkit emlékeztetünk rá, hogy holnap, tizenkilenc órakor jár le az öngyilkosság elleni védőoltás megszerzésének végső határideje. Holnap, tizenkilenc óra harminc perckor a Visszatartó Gárda egységei szigorított ellenőrzést kezdenek a főváros forgalmasabb pontjain és a jelentősebb vidéki városokban. Mielőtt a védőoltással kapcsolatos tudni- és tennivalókat ismertetném, engedjék meg, hogy egy kis érdekességet lopjunk az alapjában véve komoly témába. Információkat kaptunk arról, hogy árváságra jutott kiskorúak bandákba verődve garázdálkodnak, elsősorban az ország északi részén, ahonnan a Szlovákiából eredő sugárszennyezés miatt nyugodt ütemben, folyamatosan zajlik a lakosság kitelepítése, de a főváros egyes kerületeiben is. Most rövid beszélgetés következik az egyik ilyen gyerekekkel, akit a déli órákban fogtak el a Ferihegyre vezető gyorsforgalmi úton. A riportert Balkányi Tilda.

RIPORTERNŐ Hogy hívnak?

NÁNDIKA Nándika.

RIPORTERNŐ Vezetékneved nincs? Akkor azt meséld el, hogy mi történt a szüleiddel!

NÁNDIKA Nekem azt nem mondják meg.

RIPORTERNŐ Vagy inkább te nem akarsz beszélni róla. Akkor azt meséld el, mit csináltak tegnap!

NÁNDIKA Lement a nap. Feljött az éjszaka. És megdobáltuk az éjszakai nagy, gömbölyű kavicsokkal. És akkor véres lett az arcunk.

RIPORTERNŐ És miért van ilyen furcsán levágva a hajad? Ez jelent valamit?

NÁNDIKA Ez azt jelenti, hogy engesztelő áldozatot kell hoznom az isteneknek. Mert az istenek azt ígérték, hogy minden embert meg fognak menteni. A jó embereket is, meg a rossz embereket is.

RIPORTERNŐ Az itt elhangzottakból is kiderül, hogy a fiatalok által elkövetett tömeges bűncselekmények hátterében vallási szekták vagy egyéb közösségek állhatnak. A törvényhozás erélyes intézkedéseket sürget.

Stúdió

BEMONDÓNÓ Mint értesültünk róla, Nándika ismét elszökött. Valószínű, hogy szülei öngyilkosok lettek, vagy sikertelen öngyilkossági kísérlet miatt letartóztatta őket a Visszatartó Gárda. Aki bármilyen információt tud szolgáltatni Nándikáról, az jelentkezze a Magyar Televízió műsorigazgatóságán. Ezenkívül a következő huszonhárom gyerek tűnt el a mai nap folyamán...

21. jelenet

Városliget, éjszaka. Vencsike, Szirtl

VENCSIKE Hát milyen ember vagyok én? És milyen anya?

SZIRTl Szerintem a Tapír csinálta. Ő csalta el a Nándikát. Ezzel akar zsarolni. Majd közölni fogja a feltételeit. Vagy az is lehet, hogy már közölte, csak te nem vetted észre. Egyébiránt egy szerelemistennő nem lehet az anyaság példaképe. Es ha most arra kérek, hogy csókolj meg?

VENCSIKE Minek az neked?

SZIRTl Mert szeretlek. Csak azt akarom megölni, akit szeretek. Csak önmagamot. Es csak téged. Es csak a világot.

Csók

VENCSIKE Milyen szép is lenne, ha megint lelőknél a háztetőről.

SZIRTl Szétreped a májad, és kiugrik a szájadon a szíved! Édesem! Drágám!

VENCSIKE Ó, de hát arra a tetőre soha többé nem térhetünk vissza, soha-soha többé!

Csók

SZIRTl Ha japán katonatiszt volnék, nem pedig pesti munkanélküli, és ha el tudnám viselni a fájdalom, akkor fölmetszeném a hasamat és kitépném a beleimet, és megmutatnám, hogy milyen érzéseim vannak, és látszanék, hogy milyen is vagyok legbelül!

VENCSIKE Én pedig sírnék, és elválnám a torkodat. - De hát akkor mire való ez a sok javeszékélés, ez a huzavona? Egyszer s mindenkorra haljunk végre ki!

SZIRTl Nem olyan könnyű kihalni.

Csók

VENCSIKE Mit löktél a nyelveddel a nyelvem alá?

SZIRTl Azt a rózsaszínű kapszulát, amelyet a múltkor nem haraptam el. Te se harapd el, nagyon kérek, mert nem a tiéd. Démoszthenészi beszédgyakorlat. Szónoki mesterfogás, amellyel meg kell győződnöd a Szíjjártó fiatalurat, hogy fáradjon bele az életbe, és fáradjon ki az élők sorából. Egy adag halál: neked küldi a Tapír, de azzal a feltétellel, hogy add tovább.

VENCSIKE Nem! Ezt az egyet nem!

SZIRTl Akarod, hogy tovább éljünk? Akarod, hogy megkapjuk az öngyilkosság elleni védőoltást, és a holnaptól érvényes igazolványt? Akarod, hogy a Tapír visszaadja Nándikát? Mert ha nem, akkor csókoljuk meg egymást még egyszer, utoljára, és együtt harapjuk el a csókot meg az életet!

VENCSIKE Nem! Inkább nem! A Nándikát nem hagyom!

SZIRTl Miért is van az, hogy bennem az emberi fajnak még a bűnei sem tudnak nagyra nőni?!

22. jelenet

Köztársaság tér, oltóállomás.

Védőoltásra váró lakosság, sorbanállás, tömeg, karhatalom. Vencsike, Szirtl és még néhány ismerős arc. A tér szélén visszatartó-gárdisták gyülekeznek: gépfegyverállást szerelnék föl, szögesdrótokat feszítenek ki. Középen oltóbarakkok, előttük pódium

SZANITÉC (*kilép a pódiumra*) Négyezer-hatszázegy és négyezer-hatszázötven között szíveskedjenek védőoltásra befáradni!

Mozgolódás

BÜKKÖS-KINCSES Üdvözlöm, Béla! Maguk még nem lettek öngyilkosok!? - Édes Élet! Édes Élet! - Ugye arról volt szó, hogy a Vencsike gyártja hozzá a tubust? Hát igen, lecsúsztunk, lecsúsztunk, ezen nincs mit szégyelleni.

VENCSIKE Hallasz engem, Béla? Otthagytam a szekrény felső fiókjában egy kötött kardigánt. Ha még vissza tudnál menni érte -

SZIRTl Nem tudok visszamenni, pedig az egyik ügyfelemtől kaptam egy pipát. És ha most rá akarnék szokni a pipázásra? Különben inkább azt meséld el, hogy mit álmodtál: szépet vagy szörnyűt?

TOKODYNÉ (*gyerekekkel*) Nehogy már elmesélje! Ugyis annyira fáj a lábam! Pedig hoztam ezt a kempingszékelt! Elnézést, hányas a maguk száma? Mert nekem tizenháromezer-négyszázharminckettő. Látja, Szirtl úr, minek kellett annyi sok embert becsapni, végül mégiscsak idejuttat a Vencsikéjével együtt!

SZIRTl Én csaptam be őket, én?! És amikor kifosztották az irodámat? **TOKODYNÉ** Maradjatok már nyugton, hülye kölykök! Megvan a francia kártya? Nahát akkor! - Jaj, mi lesz, ha nem kerülünk sorra? Hát óra múlt, és még csak a négyezer-hatszázásokat szólították!

VITÁL V. VITOLD (*a pódiumon*) Egy pillanat! Elnézést! Bocs! Örömmel jelenthetem, hogy az öngyilkossági járványnak nevezett sajnálatos társadalmi jelenség - amely miatt valamennyien összegyűltünk a térséghez közeledik. Most következő számunk erről az örvendetes változásról szól. Ezt a számot Készlet Klaudia írta, a híres vándorköltő, és most ő fogja nektek elnékelni.

VITÁLMUTOGATÓK + VÁNDORKÖLTŐNŐ

Végéhez közeleg a vízözön,
Összeáru az égbolt vizesárka,
A szívárvány békét üzen,
Szárazföldre talál a bárka.

Kiküldi a hollót Noé,
De visszamenekeül a holló,
Aztán kiröppen a galamb - no, jé!
Csőrében olajlevélhez hasonló.

És szól az Úr: megáldlak titeket!
Szaporodjatok el! Töltsétek be a földet!
Lesz nyár és ős és tél és kikelet,
Enyésszen, aki holt, éljenek, akik ölték.

VITÁL V. VITOLD Klaudia mostantól együtt lép föl a Vitálmutogatókkal, hacsak nem fogunk összeveszni, aminek persze nagy a valószínűsége.

VENCSIKE (*felkiabál*) Klaudia! Klaudia! Nem ismeris meg? Én vagyok a Vencsike!

VITÁL V. VITOLD Kik ezek? Mit akarnak?

VÁNDORKÖLTŐNŐ Nyilván élni akarnak. Jogcím nélküli, rosszhiszemű élniakarók.

SZIRTl (*felkiabál*) Én vagyok a Szirtl Béla, és már egyszer meséltem, hogy elutaztunk egy szigetre -

VITÁL V. VITOLD Tudod, kit érdekelnek a szigeteid!

VÁNDORKÖLTŐNŐ Nem zavarjuk a színvonalas műsort! **SZANITÉC** (*a pódiumról*) Négyezer-hatszázötvenegy! Négyezer-hatszázötvenkettő! Négyezer-hatszázötvenhárom! Négyezer-hatszázötvennégy!

Mozgolódás

ELSŐ IDŐS FÉRFI De tényleg! Egy kicsit mintha tényleg lassan menne!

MÁSİK IDŐS FÉRFI Na, ja, egy ilyen felelősségteljes beavatkozást nem szabad elkapkodni!

ELSŐ IDŐS FÉRFI Mikor is kezdődik a razzia?

MÁSİK IDŐS FÉRFI Körülbelül egy óra múlva.

ELSŐ IDŐS FÉRFI Nem lenne jobb eldologni, és szép csöndben elbújni a következő rendszerváltásig?

MÁSİK IDŐS FÉRFI Már késő, már lezárták a teret. Ez már ötven évvel ezelőtt is így volt. Ez általában így szokott lenni. Mire az embernek eszébe jut, hogy el kellene dologni, addigra rendszerint lezárják a teret.

OLTOTT ÁLLAMPOLGÁR (*kijön a barakkból*) Beoltottak öngyilkosság ellen! Hurrá! Papirom van róla, hogy beoltottak öngyilkosság ellen! Edes Élet!

ELSŐ IDŐS FÉRFI No és hová lett a többi négyezer-hatszázötven?

MÁSİK IDŐS FÉRFI Hát ez az!

SZANITÉC Négyezer-hatszázötvenötől négyezer-hétszázötzig!

Mozgolódás

VITÁL V. VITOLD Egy kis figyelmet kérek, hölgyeim és uraim, fiúklányok, fiúklányok. Következő műsorszámunkban a Tabáni Öngyilkos Club tiszteletbeli tagjaival ismerkedünk meg. Nem kell féltetni őket: még ma megkapják a védőoltást mindannyian!

VISSZATARTÓK (*jönnek a tér végéről*) Mindenki mutassa a sorozamat! Gyorsan, gyorsan! (*Szirtlnél megállnak*) Igen, ő az. Velünk jön.

SZIRTIL De hát miért? És hová? Jogom van tudni - VISSZATARTÓK Nem zavarjuk a színvonalas műsort. - Ez is velünk jön! (*Elviszik Szirtit és Vencsikét*)

TOKODYNÉ Ezek már megint soron kívül kapják!

BÜKKÖS-KINCSES Soron kívül megkapják a magukét.

VITÁL V. VITOLD Színre lépnek a Tabáni Öngyilkos Club tiszteletbeli tagjai. Következik az EMÖR, az Első Magyar Öngyilkos Revü!

WERTHER Patakozó könny, kék frakk meg sárga mellény, Mindenképp menthetetlen e' lény!

VÁNDORKÖLTŐNŐ Az ifjú Werther szenvedése!

VITÁLMUTOGATÓK Oltást neki!

ROMEO ÉS JÚLIA (*duett*)

Méregfiolánkból a vért,
Vérző sebünkből a mérget fejik,
Sok Capulet meg Montague.
Valamit egyikünk sem ért:
Hogy társaságunk hány tagú,
S hogy melyikünk melyik.

VÁNDORKÖLTŐNŐ Romeo és Júlia!

VITÁLMUTOGATÓK Oltást nekik!

HITLER A vérbeli nacionálöngyilkos megtámadja a Szovjetuniót!

EVA BRAUN Az az asszony,

Akit feleségül vesznek a világpusztulás
Éjszakáján, teli tüdővel szívja be
Férje csontjainak benzinillatát!

VÁNDORKÖLTŐNŐ Adolf Hitler! Eva Braun!

VITÁLMUTOGATÓK Oltást nekik! Oltást nekik!

ELSŐ IDŐS (*lentől*) Ezek ne kapjanak oltást! Ezek csak legyenek szépen öngyilkosok!

MÁSİK IDŐS (*lentől*) Hitlert megmenteni? Pfuj!

VITÁL V. VITOLD Fiúklány, törvénytörvény. Biztos káprázik a szemetek. Ez itt az érnyes Lukrécia (*Letépi Éva Braun ruháját*), most lett meggyalázva, frissen, ez meg (*Letépi Hitler karszalagját és bajsztát*) Rudolf trónörökös.

VITÁLMUTOGATÓK Oltást nekik!

J.A. Mért legyek én tisztességes? Kiterítenek úgyis!
Mért ne legyek tisztességes? Kiterítenek úgyis.

VÁNDORKÖLTŐNŐ Idősebb kollégám, reménytelenül szerelmes vagyok belé, pedig férfi. Életveszélyes, mert érzékeny, de férfi, és mégis érzékeny, és mégis férfi. Még mindig nem kaptam meg a róla elnevezett irodalmi díjat.

VITÁLMUTOGATÓK Oltást neki!

VITÁL V. VITOLD Es most a revü fénypontja, most jön Kleopátra!

VÁNDORKÖLTŐNŐ Kleopátra én vagyok! De ki lesz Antonius? Es ki lesz az áspiskigyó? Ki marja meg a mellemet? Béla, hol vagy? Szirtl Béla!

TOKODYNÉ (*lentől*) Már elvitték.

VITÁL V. VITOLD Én leszek az áspiskigyó. Ott marlak meg, ahol akartam.

VITÁLMUTOGATÓK Oltást nekik!

Vitál V. Vitold injekcióstűt vesz elő, és beoltja a Vándorköltőnőt öngyilkosság ellen. Közben a Vitálmutogatók átöltöznek visszartató-egyenruhába, és énekelnek

Hej, akinek soha nincs jobb dolga

Járvány ellen be van oltva

Kopasz csirke vadliba

Kezdődik a razzia

Kopasz csirke vadliba

Kezdődik a razzia.

Visszartatók lövésre kész fegyverrel, farkaskutyákkal jönnek

TISZT Aki igazolni tudja, hogy megkapta a védőoltást, az jobbra álljon, aki nem tudja igazolni, az balra álljon. Ha vannak önök közt újonnan feltámadt halottak, azok a saját érdekükben most jelentkezzenek, mert később -

TOKODYNÉ Tiszt úr, kérem, nekem a Szirtl nem fizette ki a teljes biztosítási díj hetvenöt százalékát, mert ha kifizette volna, akkor sokkal hamarabb jelentkeztem volna védőoltásért, kérem, tessék elhinni, drága tiszt úr -

TISZT Később minden tisztázza lesz. Tudja igazolni, jobbra. Nem tudja igazolni, balra. Tudjajobbra, nemtudjajobbra.

TISZTHELYETTES Kettes sorokba felfejlődni, ne mos' tetvéskedjünk, lépés indulj, mozgás!

Kiterelik a tömeget

VITÁLMUTOGATÓK (*egyenruhában*)

Élők jobbra holtak balra

Sok beszédnek sok az alja

Kicsi nekem ez a ház

Befér holttest háromszáz

Kicsi nekem ez a ház

Befér holttest háromszáz.

TISZT (*visszajön*) Arisztotelész doktor úrnak jelentem, a parancsot végrehajtottam. Tuk.

TAPÍR (*jön Szirtit és Vencsikét kísérvé*) Ilyen az elhagyott Édenkert, midőn a kerub felmutatja az első emberpárnak a lángoló pallóst. - Nehogy megpróbáljatok még egyszer átverni, mert legközelebb nem bocsátok meg.

SZIRTIL Köszönöm szépen, Arisztotelész úr!

VENCSIKE Köszönöm szépen, Arisztotelész úr.

TAPÍR Semmi Arisztotelész. Tapír vagyok!

23. jelenet

A Margit-híd éjszaka.

Árva gyerekek fejszékekkel, botokkal, feszítővasakkal jönnek, köztük Roland és Nándika

ELSŐ ÁRVA Azért a legjobban az édességbolt kirakata csörömpölt. És kihajoltak az emberek az ablakon, és figyeltétek?, nem mertek szólni egy mukkot sem!

MÁSİK ÁRVA Jó, de az arcodat nem kellett volna direkt összehasogatni. Mindenkit összemázolsz a véreddel. Hülye véres, ragacsos!

KICSI FIÚ (*Nándikánál is kisebb*) Találtam a kirakatban fehér csokit. Mazsolás fehér csoki. Adjak?

ROLAND Pénz nem volt?

BOTOND (*ő is árva*) Meg vagy te húzatva? Ezek elviszik a bevételt minden este. Meg kellett volna várni őket a posta előtt. Es akkor: adj nekik! Lenne visítózás meg hápogás!

NÁNDIKA Odanézzetek, hogy bugyborékol a víz! Mintha valaki felforralt volna!

ELSŐ ÁRVA Ennek a Nándikának nagyon jó dumái vannak. A múltkor is akkora marhaságokat mondott a tévében, hogy a riporternő szabályosan elévlezett. - Honnét jönnek belőled ezek az elképesztő szövegek?

MÁSİK ÁRVA Odanézzetek! Valami tényleg mozog a vízben!

KICSI FIÚ Bemondta a rádió, hogy feltámadnak a halottak! Ezek biztos belefulladtak a Dunába.

ROLAND A vízbe ugralós öngyilkosok meg a zsidók. A nagypapám mesélte, hogy ő is lelőtt egy párat.

KICSI FIÚ Odanézzetek! Hogy nyújtogatják a kezüket! Le kéne húzni az ujjukról a gyűrűt!

ELSŐ ÁRVA Le kéne menni hozzájuk.

MÁSİK ÁRVA Hogyisne! Hogy leráncigáljanak magukhoz!

ROLAND Nem csinálnak ők olyat, gyávák ők ahhoz.

NÁNDIKA Van a híd alatt egy villamos. Még a háborúban csúszott a vízbe, amikor felrobbantották a hidat. Es ott ülnek a víz alatti utasok, és ott ül a vezetőfülkében a víz alatti vezető, és ott kéri a jegyeket a víz alatti kalauz, és ott bujkál köztük egy víz alatti zsebtolvaj, aki már mindenkitől minden víz alatti pénzt ellopott, és ezek most mind-mind ki fognak jönni a levegőre!

ROLAND Tudom már, hogy mit csinálunk. Lemegyünk a lépcsőn, és ott lent, a sziget végén, ahol a nők napozni szoktak, ott vannak hosszú vasrudak, és azokkal visszalökdössük őket.

ELSŐ ÁRVA Jaj, de jó! Majd nyöszörögnek és kiabálnak, mi meg gyömöszöljük őket, és nagyokat röhögünk!
MÁSİK ÁRVA És ha felkapaszkodnak a pillérre?
ROLAND Valaki maradjon itt, a hídon, és lökje vissza a felkapaszkodókat.
BOTOND Egyedül a hídon? Én nem.
KICSI FIÚ Én sem.
ROLAND Nándika, te fogsz ittmaradni. Egyértelmű, nem? Itt ez a bot, figyeld a korlátot, és ha meglátod őket, üssél a kezükre, amekkorát csak bírsz. Megértetted? - Na, gyerünk, nyomás!

A fiúk lerohannak a lépcsőn

NÁNDIKA (*egyedül*) Gyertek ide, kedves halottak! Ne féljeteK, nem bánthatlak titeket! Látjátok, még a botot is letettem. Másszatok föl, ide hozzám! Majd én segítek!
ISTENEK (*minden irányból odagyűlnek*) Itt vagyunk, Nándika. Azért jöttünk, hogy emlékeztessünk rá: eljött az engesztelő áldozat pillanata! Életed hátralevő részét fel kell osztanod köztünk! Vajon felkészültél a nehéz próbatételre?
NÁNDIKA Azt ígértétek, hogy az egyik kívánságomat teljesítitek!
ISTENEK Majd egyszer megtudod, melyik az a kívánság!

A fiúk felrohannak

BOTOND Idenéztek! Az összes halott felmászott a korlátot! A Nándika meg csak áll és néz, és nem csinál semmit!
NÁNDIKA Mitől vagytok ilyen vizesek? Csurom víz a ruhátok! Meg fogtok fázni!
ROLAND Bekeríteni őket! Ne féljeteK, ezek már meg vannak halva! - Megállj csak, Nándika, ezért még számolunk!

Az árvák megrohanják az isteneket, és átbillentik őket a korlátot

NÁNDIKA (*belekapaszkodik az istenekbe*) Ezek nem halottak! Ezek istenek! Azért jöttek, hogy kiengeszteljék őket, és akkor vége lesz a rossz világnak!
ROLAND Üssétek a fejét, amíg el nem hallgat!

Az árvák megragadják Nándikát, és az utolsó istennel együtt bedobják a Dunába

ELSŐ ÁRVA Csakhogy megszabadultunk tőle!
MÁSİK ÁRVA Elég volt az irgalomból! Elég volta nagylelkűségből! Elég volta nyavalygásból!

Katonai jármű fékez, Visszatartók ugrálnak le róla

EGY TISZT Srácok, figyeljeteK. Egy Nándika nevű kislányt keresünk. Biztos, hogy errefelé ment a Margit-hídra. Nem láttátok? Százezer forintot kap az Arisztotelész doktor úrtól, aki meg tudja mutatni, hol a Nándika.
ROLAND Hát én meg tudom mutatni. Ott úszik, a Dunában a Parlament felé. Most merült el.
KICSI FIÚ Aki hülye, haljon meg!

24. jelenet

Szűjjártó lakása.

Szűjjártó, Vencsike, Szirtl. Később sokan mások

VENCSIKE Mennyire megváltoztak a fények!
SZÍJJÁRTÓ Széthúztam a mennyezetet szerény hajlékom fölött. Mert most az álarok levételének pillanata jött el, és a csupaszbeszédnek a szabad ég felé kell szállnia. Előbb azonban essünk túl a formáságokon. - Kajzerné! Hé, Kajzerné! Milyen újabb élvezetekkel kecsegtet a mai napon a konyha?
KAJZERNÉ (*betűpeg*) Az Isten áldja meg, fiatalúr, már megfőtt a tarhonya, csak még egy kicsit szikkadnia kell.
SZÍJJÁRTÓ Mivel főzte, Kajzerné? Zsírral?
KAJZERNÉ Zsírral, ahogy parancsolni tetszett, meg egy szelet vékony szalonnával. Mindjárt hozom, ne tessék már olyan türelmetlennek lenni!
SZÍJJÁRTÓ Csak azért kérdezem, mert olívaolajszagot érzek.
KAJZERNÉ Ejnye már, fiatalúr, ezt még a múltkor megbeszéltük. A Bélát berakták az olajtartályba még a múltkor, és az olaj beleivódott. Igaz vagy nem igaz?
VENCSIKE Mennyire más ez a hely, mint a múltkor volt! Mennyivel társasabbnak látszik!
SZÍJJÁRTÓ Vannak ám itt zegek-zugok. Órákig tartana, ha mindet végigjáránk. El tudnék itt bújtatni harminc-negyven embert. Vagy talán százat is. - Maga elmehet, Kajzerné.

KAJZERNÉ (*marad*) Mindjárt megszikkad a tarhonya, drága fiatalúr. Ne tessék türelmetlenkedni.
SZÍJJÁRTÓ Holnap ilyenkor én már nem eszem tarhonyát. Holnap árvíz lesz. Nem tudja, Béla? Honnét jön, hogy még ezt se tudja? Ma délben lebombázták a bőszi vízierőművet, holnap délelőtt eléri Budapestet az árhullám. Árvíz idején nem szokás tarhonyát enni, Béla.
ARNOLD (*kislábassal jön*) Itta jó kis gőzölgő tarhonya. Jól megszikkadt, jól megszívta magát. Nagyon fogja szeretni a fiatalúr.
SZÍJJÁRTÓ Maga takarodjék. Maga spicli.
ARNOLD Ejnye-bejnye, fiatalúr. Újban olyan furcsákat mond a fiatalúr. Aggódni fognak az egészsége miatt az örökösök.
SZÍJJÁRTÓ Maga összejátsszik az örököseimmel! Azt mondtam, hogy takarodjék!
ARNOLD (*marad*) A legnagyobb tisztelettel bátorkodom jelteni, hogy Szirti Béla étékkóstoló, visszatérve negyvenkét napi számkivetéséből, kellően kiéhezve és lélekben megtörve, készen áll, hogy hivatását gyakorolja. Étékkóstoló, gyakorolja hivatását!
SZIRTl Ez kihűlt. És olyan, mint a csiriz. És még sótlan is. Kajzerné, maga nem tud főzni. Még egy tarhonyát sem képes megfőzni rendesen. És egyáltalán, felháborítónak tartom, hogy így bánnak ezzel a szerencsétlen öregemberrel! Hogy még ezt a moslékot is sajnálják tőle!

Csend

Ünnepélyesen kijelentem, hogy hozzáfogtam a Kajzer Gyuláné általa zsiradékban piritott, illetve sós vízben párolt aprótészta megizleléséhez.
SZÍJJÁRTÓ Ízlelje meg, Szirtl. Ízlelje meg az egészet, az utolsó szemig. Úgyis olyan feltűnően jó étvágya van.
ARNOLD Nem, nem. Ezt a tarhonyát a fiatalúrnak kell megennie. Holnap ilyenkor a fiatalúr már nem eszik tarhonyát.
SZÍJJÁRTÓ Jó, jó, megeszem, de csak a végén. Előbb a Vencsike szedje össze a gondolataimat.
ARNOLD Szó sem lehet róla. Előbb a tarhonya, aztán a gondolatok.
KAJZERNÉ Jaj, fiatalúr, ne tessék már türelmetlenkedni.
SZÍJJÁRTÓ Maguk elpimaszkodott, hitvány cselédek! Vegyék tudomásul, hogy én a szabadság és az emberi méltóság utolsó képviselője vagyok ezen a földön! És hogy... és hogy...
VENCSIKE Legyenek szívesek, menjenek innét. Menjenek már!
ARNOLD Ehhez a Béla nem szól semmit?
SZIRTl Végigkóstoltam az élet minden ízét, és az élet minden íze keserű volt, mint a halál. (*Kimegy*)
ARNOLD Rendben van, Vencsike. Csak aztán nehogy megkeserülje. (*Kimegy*)
KAJZERNÉ Hű, de ráfázik a fiatalúr, hihhi. (*Kimegy*)
VENCSIKE Tessék, itt vagyok. A szív alakú arccal és a karcsú derekmal együtt. Azért vagyok itt, hogy összeszedjem a fiatalúr gondolatait. Csak azt nem tudom, hogy hol kezdjem.
SZÍJJÁRTÓ Nekem mérhetetlen vagyonom van, és én huszonkilenc évvel ezelőtt hátat fordítottam a világnak, mert keresztülnéztem rajtam a világ, és érzem, hogy szünni nem akaró életem lassan, sőt nem is lassan, de biztosan a végéhez közeledik. Vencsike nem tudja összeszedni a szétszóródott gondolataimat, mert már nincsenek szétszóródott gondolataim. Nemsokára besötétedik, aztán itta hajnal, és aztán előnti a várost a víz. Nem tudom hová tenni szegény fejemet.
VENCSIKE Hajtsa az ölembe a fejét, fiatalúr. Álmodjék szépeket az ölembe hajtott fejével.
SZÍJJÁRTÓ Gondolataim nincsenek, de álmaim vannak. És az álmok a szemhéjamban gyűlnek, és kilépnek a szememből az álmok, és az álmok megállítják az árvizet.
VENCSIKE Szeretek.
SZÍJJÁRTÓ És az álmok megfékezik az emberség pusztulását, és az emberek jók és boldogok lesznek, és nem halnak meg soha többé.
VENCSIKE Nemcsak a lelket szeretem, hanem úgy szeretlek, ahogy vagy, mindenestül!
SZÍJJÁRTÓ És akik már meghaltak, azok is élni fognak!
VENCSIKE Érzed, hogy milyen nedves vagyok itt belül?
SZÍJJÁRTÓ Hogy bírhattam ilyen sokáig nélküled!
SIPÍTÓ HANG Fialatúr! Fialatúr! Vége a dalnak!
Rejtekkajtók táruhnak fel, falak húzódnak szét. Minden zugban örökösök nyüzsögnek. Sokan vannak
SZÍJJÁRTÓ GYÖRGY Fialatúr, vége a dalnak. Az örökösök és a magyar nép nevében megfosztunk a szabadságtól és a szerelemtől.
SZÍJJÁRTÓ KAROLY Többé nem engedélyezzük, hogy te légy az emberi méltóság utolsó képviselője.
TAPÍR Méltóztassék hozzájárulni, hogy mérhetetlen vagyonát ezennel köztulajdonba vegyüK.
SZÍJJÁRTÓ Több tiszteletet, ha szabad kérem!
ÖRÖKÖSÖK (*kórusban*) Egye meg a tarhonyát! Egye meg a tarhonyát!

SZÍJJÁRTÓ Elvégre a trónfosztott király is király!
ÖRÖKÖSÖK Egye meg a tar-ho-nyát!
TAPIR Majd én megetetek. Mint egy kis csecsemőt. Egy falatkát apuka kedvéért. Egy falatkát anyuka kedvéért. Hamm!
VENCSIKE Ne! Ezt ne csinálják! Hagyják abba!
TAPIR Te csak maradj nyugton, és mutasd, hogy milyen nedves vagy ott belül!
ÖRÖKÖSÖK (*kórusban*) Megezzi! Megezzi! Hurrá, megezzi!
TAPIR Na, még ezt az egy falatkát! Meg még ezt az egyet! Látod, nem haltál bele. - En ezt nem is értem. Hogyhogy nem halt bele?
SZÍJJÁRTÓ GYÖRGY Nem szívódik fel egyik pillanatról a másikra.
SZÍJJÁRTÓ KÁROLY Egy ilyen öregembernek már lassú az anyagcseréje.
SZÍJJÁRTÓ (*magába roskad*) Így hát az étkekóstoló is beállt az árulok közé. Ezt soha nem hittem volna.
TAPIR Akkor jó. Akkor egy kis figyelmet kérek. Kezdődik a nagy lakmározás!

Visszatartók hosszú asztalt állítanak fel, villámgyorsan megterítenek, ezüsttálcákon nyencfalatokat hoznak

VALIKA Hé, Tapír! Azt ígérted, hogy éhezöket is hozol! Éhezök nélkül nem lehet jóízűen lakmározni!
TAPIR Semmi gond. A kisfiúk mindjárt előkerítenek néhány igazi rongyos éhezőt. Arnold! Linczenboldt! Kirazziáztok a vásárcsarnok mögé, és hoztok nekem négy-öt éhezőt. Tetveset ne hozzatok! Es fújjátok le őket Egzotikus Melódia parfümmel!
ARNOLD ES LINCZENBOLDT Igenis! (*Kimennek*)
SZÍJJÁRTÓ KÁROLY Te Gyuri, milyen felségjelzésűek voltak azok a gépek, amelyek szétbombázták a bósi erőművet?
SZÍJJÁRTÓ GYÖRGY Ismeretlen felségjelzésűek, mint mindig. Senki sem tudja, honnét jöhettek. Sejtéseink persze vannak.
SZÍJJÁRTÓ KÁROLY Akkor most már biztos, hogy háború lesz.
SZÍJJÁRTÓ GYÖRGY Biztos, hogy nem lesz háború. Az Országgyűlés elmenekült. A kormány ismeretlen helyen tartózkodik. - Hölgyeim és uraim, nulla óra harminc perckor indul a salgótarjáni különvonat. Odáig biztos nem megy föl a víz!
TAPIR Ezenkívül indulásra készen áll a Visszatartó Gárda három helikoptere. Vállalkozó kedvű hölgyikéket szeretettel várunk!
SZÍJJÁRTÓ Felülről nézni a pusztulást? Mint az istenek meg a halottak? Jó volna, mi?!TAPIR De hogyhogy a fiatalúr még mindig él? Hol az étkekóstoló?
KAJZERNE (*kintről*) Máriais küldöm!
TAPIR Béla! Béla! Szirtl! A fiatalúr megette a tarhonyát, és még mindig él!
SZIRTl (*belökdösik*) Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a Kajzer Gyuláné által fedő alatt puhára párolt aprótészta -
TAPIR Te gazember! Hol a mérreg!? Hol az a rózsaszínű kapszula? - Ejnye, Béla. De hiszen a barátod vagyok. Emlékszel még rá, amikor nyakig úttól az olajban, hogy elrejtőzz a kisfiúk elől? Azt hiszed, nem tudták, hogy hol vagy? Tudták ők azt nagyon jól, és jót mosolyogtak rajtad. Most valami hasonló dolog történik veled, Béla, mert én a barátod vagyok.

Visszatartók megragadják Szirtl, beültetik egy előre odakészített kondérba, és alágyújtanak

SZÍJJÁRTÓ Mondtam, hogy olajszagot érezek.
TAPIR Takaréklángon égessétek, hadd legyen ideje gondolkodni. - Hol a rózsaszínű kapszula?
SZIRTl Nem mondom meg.
TAPIR Most mondd meg, mert kétszázötven Celsius fokon már hiába mondod. Hallgatsz? Gyönyörűen hallgatsz. Mint egy ókori vértanú. De azok legalább hittek Istenben. Te meg miben hiszel, Béla? Nem hiszel semmiben. Akkor meg mi értelme van szenvedni, Béla? Mondd meg szépen, hol a mérreg.
SZIRTl Nem.
SZÍJJÁRTÓ Étekkóstoló, meggyőződtem az ön gyémánttisztaságú, töretlen hűségéről. Nagy elégtétel számomra, hogy ön az utolsó pillanatig kitart mellettem, de nem kívánom, hogy feláldozza az életét. Maradjon életben, és képviselje az általam vallott eszményeket. Nyugodtan megmondhatja, hol a mérreg.
SZIRTl Nem.
TAPIR (*beledugja ujját a kondérba, felszisszen*) Érezhetően melegszik.
VENCSIKE Egy pillanat. Valamit szeretnék tisztázni. A Tapír azt ígérte, hogy megkeresi a kisfiamat, a Nándikát.
TAPIR A Nándikát utóljára a Parlament magasságában láttuk.
VENCSIKE Hogyhogy magasságában? A budai oldalon? A pesti oldalon?
TAPIR A kettő között.
VENCSIKE Vagy úgy. - Akkor én megmondom, hogy hol az a rózsaszínű kapszula. A szájjamban van, a nyelvem alatt. Csókolj meg, fiatalúr, halálos szerelmem!

SZÍJJÁRTÓ Búcsúzom önöktől és a világtól, ahol mindaddig, amíg életem, lehetetlen volt a botránkozás poharának kicsordulnia! Vencsike, tiéd az utolsó pillanat! Most kellett rájönnöm, hogy minden pillanat utolsó pillanat!

Megcsókolják egymást, majd holtan összerogynak

TAPIR Roppant megható. Meghalt a Szíjjártó fiatalúr, éljenek a Szíjjártó fiatalurak!
ÖRÖKÖSÖK (*turkálnak és lopkodnak*) Nagy halál volt! Hurrá!
SZIRTl (*a kondérból*) Most már kiszállhatok?
TAPIR (*eloltja a lángot*) Maga vigye innét azt az olajos bőrét! SZIRTl (*kimászik*) Éljen az olaj! Győzött az olaj! (*Elrohan*) LINCZENBOLDT (*jön*) Mit rohangászik ez a hasáburgonya? - Főnök, itt vannak az éhezők!
ARNOLD (*bekíséri az éhezöket*) Eléggé be vannak szagosítva.
VALIKA Aki éhezik, az egy kicsit mindig bűdös. Ez már így szokott lenni.
TAPIR Ti rongyosok! Tudjátok-e, miért vagytok itt? Azért, hogy jóllakjatok! Finom csemegékkel, szépen terített asztalnál, mint a gazdagok. Pedig ugye tudjátok, mit érdemelnétek? Kis kerek lyukat a nyakszirt fölé. De én jó vagyok hozzátok, és megengedem, hogy hozzányúljatok ezekhez a finomságokhoz.
ÉHEZÖK Köszönjük, doktor úr. Nagyon rendes hozzánk a doktor úr.
TAPIR Ne nézzetek már ilyen rémülten! Ez itt bélszínselet, ez articsóka, ez meg itt két holttest, egy idős férfi meg egy fiatal nő. Egy kicsit későn jöttök rá, hogy szeretik egymást. Ne is törődjétek velük, nincs rajtuk semmi bámulnivaló. - Minden hölgyike válasszon egy szimpatikus éhezőt, és gondoskodjék az etetéséről. Pezsgődurranás lesz a jel, utána három percig mindenki annyit zabálhat, amennyi be-lefér. De csak három percig, egy pillanattal se tovább, mérem az időt!

Pezsgődurranás

Rajta, hamm!

Szürcsölés, habzsolás, lefetyelés

HÖLGYIKÉK (*az éhezök mögött*) Nem hasalunk az asztalra! - Gyorsabban, mert elveszem! - Két kézzel, jóember, két kézzel! - Ne csak májszold, nyeld is le! - Csontokat kiköpni, heló! - Nálátok a zsebkendő ismeretlen találmány? - Tömd a majmot, időben vagyunk!
ÖRÖKÖSÖK Hahaha, hú de vicces! - Nézd ezt a szélsőt, bemegy a száján, kijön a fülén! - Habzsi hapsi, mossál szakállat! - Odanézz, hogy kidülled a szeme! - Nehogy már a tányért is bekapja! - Egészen lenyeli a tojásokat, hát ez nem igaz! - Ugye milyen jó a gazdagoknak? - Szégyelljétek magatokat, koldusok!
TAPIR Letelt a három perc. Köszönjétek meg a vacsorát!
ÉHEZÖK (*öklendeznek*) Köszönjük, doktor úr. Nagyon rendes hozzánk a doktor úr.

Kilökdösik őket

SZÍJJÁRTÓ GYÖRGY Hát ez igazán remek ötlet volt. Addig nem esik jól a nagy lakmározás, amíg meg nem vendégteltük a szegényeket és rászorulókat.
SZÍJJÁRTÓ KÁROLY Ki kellene szellőztetni. Olyan szegényszag van itt. Meg olajszag. Meg hullaszag.
TAPIR Mindjárt indítjuk a helikoptert. Különben is, nyitva van a mennyezet.
VALIKA Odanézzetek! Esik a hó!

25. jelenet

Városliget, éjszaka, hóesés.

Jön Szirtl, belebotlik egy földön fekvő hajléktalanba

HAJLÉKTALAN Mit keresel itt?
SZIRTl Egy jó vastag ágat, ami nincs túl magasban, de túl alacsonyan sem. Fontos volna, hogy vízszintes legyen.
HAJLÉKTALAN Hát amilyen válogatós vagy, nem jósolok valami fényes jövőt neked. Iszol egy kis bort? A Fakalapácsban vettem egy literrel, mert van ám nekem pénzem. Vagyis volt. Hogy hívnak? Szirti Béla? ELég ronda jószág vagy. Itt van balra ez a plátán, mindenki ezt választja, ha olyanja van. Neked is csak ajánlani tudom. Egy-kettő, hipp-hopp, himbi-limbi.
SZIRTl Jó, jó, megyek már. Ne sürgess! (*Leül*)
HAJLÉKTALAN Nem akarom túlbeszélni a témát, de az a kinyúló vastag ág pont olyan, amilyet keresel. Volt olyan, hogy hárman is lógtak rajta, és éppen kapaszkodott föl a negyedik. És közben úgy reszkett, mint most te. Mi van, fázol? Igyál még egy kortyot, aztán mars föl a fára, hagyjál aludni!

SZIRTL (*marad*) Már megyek is. - Hogyhogy téged nem vittek el?
HAJLÉKTALAN Az ember elengedi magát, és olyan lesz, mint rongy. Belerúgnak, és észre sem veszik. Mert én egy rongy vagyok, és ezért nem vittek magukkal. Most meg már senki nem visz magával senkit. Reggel itt lesz az árvíz, mindenki elmenekül. Vagy legalább átment Budára. Még te is átmehetsz, még megvannak a hidak. Ott is vannak szép nagy fák, persze nem annyira szépek, mint ez. Na, még egy kortyot, aztán igyekezz!

SZIRTL Ilyenkor, amikor esik a hó, nagyon csúszik a kezem. Úgyhogy nem tudok felmászni.

HAJLÉKTALAN Majd én segítek.

SZIRTL Akkor sem tudok.

HAJLÉKTALAN (*feltuszkolja Szirtt a fára*) Tényleg csúszós vagy. Mint-ha beolajoztak volna. De mindegy. Nem olyan nagy dolog az egész. Igyekezzél azzal a nyakkendővel! Tudod, ki vagyok én? Én egy rongy vagyok. Azonkívül én vagyok az Isten. Én teremtettem ezt az undorító gyöngyűrű világot. Aztán megbántam, mint a kutya, amelyik hetet kölykedzett, de már nem lehetett visszacsínálni. És ez már így megy évezredek óta. Hát mit szólsz hozzá, Béla? Te minden hülyeséget elhiszel? Azt is elhiszed, hogy én vagyok az Isten? Én mindent el tudok hitetni mindenkiel, mert valamikor színész voltam, de kirúgtak a színházból, mert nem jártam be a próbákra. Ezt is elhiszed? Hát akkor még mindig színész vagyok! Éppannyira vagyok színész, amennyire én vagyok az Isten! Te meg tudod mi vagy? Egy matematikai probléma! Egy exponenciális függvény!

SZIRTL Ha akarod, neked adom a ruhámat.

HAJLÉKTALAN Ruha nem kell, pénzt adj. Nem túl sokat, mert az demoralizál. Mondjuk, ezeröttszáz forintot. Köszönöm, Béla. Nem olyan nagy dolog az egész. Na, viszlát, minden jót! (*Elmegy*)

SZIRTL (*fent a fán*) Még hogy nem olyan nagy dolog az egész! Nem elég, hogy meghalok, de még a tetejébe meg is fogok fulladni! Segítség! Segítség!

Lecsúszik az ágról, néhány pillanatra a nyakkendőjére hurkolódva lóg. Aztán az ág nagy reccsenéssel letörik. Szirtl a Vándorköltő karjaiba zuhan, aki éppen kilép az egyik bokorból

VÁNDORKÖLTŐNŐ Tudtam, hogy itt vagy, Béla! Képzeld csak, gyerekként leszel! Mára múltkor is gyanítottam, de most már biztos. Úgye örülsz neki?

SZIRTL (*a letört ággal bajlódik*) Már nem vagy benne a Vitálmotogatókban?

VÁNDORKÖLTŐNŐ Összeköltözünk! Jó lesz? Biztos van valami lakásod vagy legalább egy szobád! Gondolkoztál már azon, hogy mi legyen a neve?

SZIRTL Kinek? Ja, persze. Majd együtt kitaláljuk.

VÁNDORKÖLTŐNŐ Én már egy csomó nevet kitaláltam. Most egy darabig nem fog menni a költészet, viszont van egy újságospavilon a Deák téren, már elintéztam. Érdekes napilapokat fogok árulni. Gyöngyűrű képes újságokat. Meg villamosjegyet. Meg telefonkártyát. Még hősugárgázóm is lesz. Te most mivel foglalkozol? Életbiztosítással vagy ételkóstolással?

SZIRTL Él tudnád intézni, hogy újságkihordó lehessék?

VÁNDORKÖLTŐNŐ Vannak dolgok, amiket el tudok intézni. - Gondoltad volna, akár csak egy hónappal ezelőtt is, hogy ennyire boldogok leszünk?

SZIRTL Te még szoktál gondolni a Vencsikére?

VÁNDORKÖLTŐNŐ Ki az a Vencsike? Ja, már tudom. Felejtük el az előéletünket. Október, november, január: június végére megszületik a gyerek. Vannak ezek a magasított babakocsik, neked csapjon az arcába a kipufogógáz. Ekkora keze lesz, és azt fogja neked mondanivaló, hogy papa.

SZIRTL Reggel kihordom az újságokat, délután pizzát árulok a Szent István körúton, este odamegyek érted a Deák térre.

VÁNDORKÖLTŐNŐ Meglátod, milyen gyorsan eltelik ez a pár év, aztán egykettőre megöregszünk.

SZIRTL A gyereket felneveljük, aztán hagyjuk, hogy elszakadjon tőlünk. Leértékelt konzerveket és kutyaeleséget veszünk vacsorára. És lökdödni fognak minket az utcán, és belenyúlunk a szemetesekukába, de csak a nívósabb cuccokat szedjük ki.

VÁNDORKÖLTŐNŐ Odáig nem süllyedünk, hogy hozzányúljunk az ételmaradékhoz.

SZIRTL Aztán betegek leszünk, fájdalmaink lesznek, és drágák lesznek a gyógyszerek. Nekem gyomorrákom lesz, neked meg trombózisod. Sok-sok fájdalom és megaláztatás után meghalunk, és el fognak felejteni minket, ahogy mindenkit el szoktak felejteni. És boldogok leszünk, hogy itt voltunk ezen a világon, és nekünk jutott ez az édes élet.

VÁNDORKÖLTŐNŐ Édes Élet!

Epilógus (Film)

A nagy árvíz képsorai. Folyami áradások, gátszakadás, elöntött falvak és városok, tengerparti szökőár

VENCSIKE HANGJA

Végéhez közeleg a vízözön
Összezáru az égbolt vizesárka A
szívárvány békét üzen
Szárazföldre talál a bárka.

És szól az Úr: megáldlak titeket!
Szaporodjatok el! Töltsétek be a Földet
Lesz nyár és ős és tél és kikelet És élnek
akiket megöltek.

Géproncokból és hulladékfából összeeszkábált vízjárművet pillantunk meg, rajta Vencsike és Nándika. Messzire néző tekintettel, mosolyogva siklanak a vízzel borított vidékek felett. Egyszerre csak kiérnek a nyílt tengerre. Kikötnek és partra szállnak egy szigeten, ahol az istenek és a halottak magukhoz ölelik őket

Vége az egésznek

